

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 114/2010

(ΦΕΚ Α-195/22.11.2010)

Καθιέρωση ενιαίας διαδικασίας αναγνώρισης σε αλλοδαπούς και ανιθαγενείς του καθεστώτος του πρόσφυγα ή δικαιούχου επικουρικής προστασίας σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2005/85/ΕΚ του Συμβουλίου «σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα» (L 326/13.12.2005).

ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΣΕ ΕΝΙΑΙΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Στο Π.Δ.114/2010 έχουν τεθεί σχόλια και έχουν ενσωματωθεί οι τροποποιήσεις- συμπληρώσεις των: Π.Δ.113/2013, Π.Δ.116/2012, Ν.4075/2012, Ν.4058/2012, Ν.3938/2011.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις: α) του άρθρου 1 παρ. 1 του ν.1338/1983 «Εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου» (Α' 34), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 παρ.1 του ν.1440/1984 (Α' 70),β) το άρθρο 3 του ν.1338/1983, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 65 ν.1892/1990 (Α' 101), γ) το άρθρο 4 του ν.1338/1983, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παρ. 4 του ν.1440/1984 και τροποποιήθηκε με τα άρθρα 7 του ν.1775/1988 (Α' 101), 31 του ν.2076/1992 (Α' 130), 19 του ν.2367/1995 (Α' 261), 22 του ν.2789/2000 (Α' 21), 48 του ν.3427/2005 (Α' 132) και 91 του ν.3862/2010 (Α' 113).
2. Τις διατάξεις των άρθρων 24 παρ. 1 και 25 παρ. 4 του ν.1975/1991 (Α' 184), όπως αντικαταστάθηκαν αντίστοιχα με τα άρθρα 1 και 2 του ν.2452/1996 (Α' 283).
3. Τις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 1 περίπτ. στ' του ν.1481/1984 (Α' 152), όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 1 του ν.1590/1986 (Α' 49).
4. Τις διατάξεις των άρθρων 14 παρ. 4 και 28 παρ. 1 του ν.2800/2000 «Αναδιάρθρωση Υπηρεσιών Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, σύσταση Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας και άλλες διατάξεις» (Α' 41).
5. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α' 98).
6. Τις διατάξεις του π.δ/τος 184/2009 «Σύσταση Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και καθορισμός των αρμοδιοτήτων του» (Α' 213).
7. Τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 2672 από 3-12-2009 απόφασης Πρωθυπουργού και Υπουργού Οικονομικών «Καθορισμός αρμοδιοτήτων του Υφυπουργού Οικονομικών Φιλίππου Σαχινίδη» (Β' 2408).
8. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού το ύψος της οποίας δεν μπορεί να προσδιοριστεί επειδή εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα συνδεδεμένα κυρίως με την εφαρμογή των άρθρων 6 παρ. 2 περίπτ. β', 10 παρ. 9 περίπτ. α', 11 παρ. 2, 12 παρ.4, 13 παρ. 6 περίπτ. δ' (αριθμός και διάρκεια σεμιναρίων, αριθμός επιμορφούμενων υπαλλήλων, παροχή νομικής συνδρομής, πραγματοποίηση ιατρικών εξετάσεων και παροχή ιατρικής φροντίδας). Η δαπάνη αυτή όσον αφορά το 2010 θα αντιμετωπισθεί από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού εξόδων του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη (Ε.Φ. 43-110, ΚΑΕ 0515), ενώ οι δαπάνες του έτους 2011 και επομένων ετών θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις που θα εγκρίνονται για το σκοπό αυτό στον ίδιο ως άνω Π/Υ εξόδων του αντίστοιχου έτους.
9. Την υπ' αριθμ. 227/2010 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Προστασίας του Πολίτη και του Υφυπουργού Οικονομικών, αποφασίζουμε:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Σκοπός του παρόντος προεδρικού διατάγματος είναι η καθιέρωση ενιαίας διαδικασίας αναγνώρισης σε αλλοδαπούς και ανιθαγενείς του καθεστώτος του πρόσφυγα ή δικαιούχου επικουρικής προστασίας σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2005/85/ΕΚ του Συμβουλίου «σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα» (L 326/13.12.2005).

Άρθρο 2 (Άρθρα 2 και 4 Οδηγίας) Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος προεδρικού διατάγματος:

α. **«Σύμβαση της Γενεύης»** είναι η Σύμβαση περί του καθεστώτος των προσφύγων, η οποία υπεγράφη στη Γενεύη στις 28 Ιουλίου 1951 και κυρώθηκε με το ν.δ. 3989/1959 (Α΄ 201), όπως τροποποιήθηκε από το συναφές Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31ης Ιανουαρίου 1967, το οποίο κυρώθηκε με τον α.ν. 389/1968 (Α΄ 125).

β. **«Αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας»** ή **«αίτηση ασύλου»** ή **«αίτηση»** είναι η αίτηση παροχής προστασίας από το ελληνικό κράτος που υποβάλλει αλλοδαπός ή ανιθαγενής, με την οποία ζητά την αναγνώριση στο πρόσωπό του της ιδιότητας του πρόσφυγα, σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης, ή την χορήγηση καθεστώτος επικουρικής προστασίας. Η αίτηση διεθνούς προστασίας μπορεί να περιλαμβάνει και τα μέλη της οικογένειάς του αιτούντος που βρίσκονται στην ελληνική επικράτεια». ⁽¹⁾

γ. **« Μέλη της οικογένειας »** του αιτούντος διεθνή προστασία, υπό την προϋπόθεση ότι η οικογένεια υπήρχε πριν την είσοδο στη Χώρα, θεωρούνται:

- i. Ο σύζυγος ή ο εκτός γάμου σύντροφός του με τον οποίο διατηρεί σταθερή σχέση,
- ii. Τα ανήλικα, άγαμα και εξαρτημένα τέκνα, ανεξαρτήτως αν γεννήθηκαν σε γάμο ή εκτός γάμου των γονέων τους ή είναι υιοθετημένα.
- iii. Τα ενήλικα τέκνα του αιτούντος που πάσχουν από πνευματική ή σωματική αναπηρία και δεν δύνανται να υποβάλουν αυτοτελώς αίτηση.

δ. **«Αιτών διεθνή προστασία»** ή **«αιτών άσυλο»** ή **«αιτών»** είναι ο αλλοδαπός ή ανιθαγενής, ο οποίος δηλώνει προφορικώς ή εγγράφως ενώπιον οποιασδήποτε ελληνικής αρχής, στα σημεία εισόδου στην ελληνική επικράτεια ή εντός αυτής, ότι ζητεί άσυλο ή επικουρική προστασία στη χώρα μας ή με οποιονδήποτε τρόπο ζητεί να μην απελαθεί σε κάποια χώρα εκ φόβου δίωξης λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, πολιτικών πεποιθήσεων ή συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα, σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης ή επειδή κινδυνεύει να υποστεί σοβαρή βλάβη σύμφωνα με το άρθρο 15 του π.δ. 96/ 2008 (Α' 152) και επί του αιτήματος του οποίου δεν έχει ληφθεί ακόμη τελεσίδικη απόφαση. Επίσης, αιτών διεθνή προστασία θεωρείται και ο αλλοδαπός, ο οποίος υπέβαλε αίτηση διεθνούς προστασίας σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ κατ' εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 343/2003 του Συμβουλίου, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας L 050/25.02.2003), ή σε άλλο κράτος που δεσμεύεται από και εφαρμόζει τον ως άνω Κανονισμό, και μεταφέρεται στην Ελλάδα βάσει των διατάξεων του ως άνω κανονισμού». ⁽²⁾

ε. **«Τελεσίδικη απόφαση»** είναι η απόφαση που ορίζει εάν αλλοδαπός ή ανιθαγενής αναγνωρίζεται ή όχι ως πρόσφυγας ή δικαιούχος επικουρικής προστασίας, η οποία δεν υπόκειται πλέον σε άσκηση του ένδικου μέσου που προβλέπεται στο άρθρο 29.

στ. **«Πρόσφυγας»** είναι ο αλλοδαπός ή ο ανιθαγενής στο πρόσωπο του οποίου πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 1Α της Σύμβασης της Γενεύης.

ζ. **«Καθεστώς πρόσφυγα»** είναι το καθεστώς που χορηγείται κατόπιν της αναγνώρισης από την αρμόδια ελληνική αρχή ενός αλλοδαπού ή ανιθαγενούς ως πρόσφυγα.

¹ Η περίπτωση β' του άρθρου 2 του π.δ. 114/2010 (Α' 195) τίθεται ως άνω όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 35 παρ.1α του Π.Δ. 113/2013.

² Η περίπτωση δ' του άρθρου 2 του π.δ. 114/2010 τίθεται ως άνω όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 35 παρ.1β του Π.Δ. 113/2013.

η. **«Πρόσωπο που δικαιούται επικουρική προστασία»** είναι, με την επιφύλαξη του άρθρου 17 του π.δ. 96/2008, ο αλλοδαπός ή ο ανιθαγενής που δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας, αλλά στο πρόσωπό του συντρέχουν ουσιώδεις λόγοι από τους οποίους προκύπτει ότι αν επιστρέψει στη χώρα της καταγωγής του ή, στην περίπτωση ανιθαγενούς, στη χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής του, κινδυνεύει να υποστεί σοβαρή βλάβη κατά την έννοια του άρθρου 15 του π.δ. 96/2008 και που δεν μπορεί ή λόγω του κινδύνου αυτού δεν επιθυμεί να θέσει εαυτόν υπό την προστασία της εν λόγω χώρας.

θ. **«Καθεστώς επικουρικής προστασίας»** είναι το καθεστώς που χορηγείται κατόπιν της αναγνώρισης από την αρμόδια ελληνική αρχή ενός αλλοδαπού ή ανιθαγενούς ως δικαιούχου επικουρικής προστασίας.

ι. **«Ασυνόδευτος ανήλικος»** είναι το πρόσωπο ηλικίας κάτω των 18 ετών, το οποίο φθάνει στην Ελλάδα, χωρίς να συνοδεύεται από ενήλικο υπεύθυνο για τη φροντίδα του, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία ή πρακτική και για όσο χρόνο κανένας ενήλικος δεν ασκεί στην πράξη την επιμέλειά του, ή ο ανήλικος που εγκαταλείπεται ασυνόδευτος μετά την είσοδό του στην Ελλάδα». ⁽³⁾

ια. **«Εκπρόσωπος ασυνόδευτου ανηλίκου»** είναι ο προσωρινός ή οριστικός επίτροπος του ανηλίκου ή το πρόσωπο που ορίζεται από τον αρμόδιο Εισαγγελέα Ανηλίκων ή, όπου δεν υπάρχει Εισαγγελέας Ανηλίκων, από τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών για την προάσπιση των συμφερόντων του ανηλίκου αυτού.

ιβ. **«Κράτηση»** είναι ο περιορισμός σε ειδικό χώρο, με αποτέλεσμα τη στέρηση της ελευθερίας κυκλοφορίας του προσώπου.

ιγ. **«Κέντρο Φιλοξενίας»** είναι κάθε χώρος, ο οποίος χρησιμοποιείται για την ομαδική φιλοξενία των αιτούντων, εξαιρουμένων των χώρων κράτησης.

ιδ. **«Αρμόδιες αρχές παραλαβής της αίτησης διεθνούς προστασίας»** ή **«αρμόδιες αρχές παραλαβής»** είναι οι Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας που είναι υπεύθυνες για να κινήσουν τη διαδικασία εξέτασης της αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας, ήτοι: Τα Τμήματα Ασύλου των Διευθύνσεων Αλλοδαπών Αττικής και Θεσσαλονίκης, το Τμήμα Ασφαλείας της Διεύθυνσης Αστυνόμευσης Αερολιμένα Αθηνών, το Τμήμα Ασφαλείας της Διεύθυνσης Αστυνόμευσης Κρατικού Αερολιμένα Θεσσαλονίκης οι Υποδιευθύνσεις ή τα Τμήματα Ασφαλείας της έδρας των Αστυνομικών Διευθύνσεων Χώρας, όπου δεν υπάρχουν Υποδιευθύνσεις Ασφαλείας.

«Κατ' εξαίρεση αρμόδια αρχή παραλαβής αιτήσεων διεθνούς προστασίας που υποβάλλονται από ασυνόδευτους ανήλικους που διαμένουν σε δομές φιλοξενίας και κρατούμενους σε σωφρονιστικά ιδρύματα είναι οι πλησιέστερες Υποδιευθύνσεις ή Τμήματα Ασφαλείας στον τόπο διαμονής ή κράτησης. Η παραλαβή της αίτησης γίνεται άμεσα από τη μεταφορά του αιτούντα στον τόπο διαμονής ή κράτησης.» ⁽⁴⁾

ιε. **«Αρμόδιες Αρχές Εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας»** ή **«αρμόδιες αρχές εξέτασης»** είναι για αιτήσεις που υποβάλλονται στην περιοχή αρμοδιότητας των:

(1) Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Αττικής (Γ.Α.Δ.Α.), Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Περιφέρειας (Γ.Α.Δ.Π.) Στερεάς Ελλάδας και Αστυνομικής Διεύθυνσης (Α.Δ.) Κυκλάδων, το Τμήμα Ασύλου της Διεύθυνσης Αλλοδαπών Αττικής.

(2) Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Θεσσαλονίκης (Γ.Α.Δ.Θ.), Γ.Α.Δ.Π. Δυτικής Μακεδονίας, Γ.Α.Δ.Π. Κεντρικής Μακεδονίας, Α.Δ. Καβάλας και Α.Δ. Δράμας, το Τμήμα Ασύλου της Διεύθυνσης Αλλοδαπών Θεσσαλονίκης.

(3) Α.Δ. Αλεξανδρούπολης, Α.Δ. Ροδόπης, Α.Δ. Ξάνθης, Α.Δ. Ορεστιάδας, η Υποδιεύθυνση Ασφαλείας Ορεστιάδας.

(4) Γ.Α.Δ.Π. Πελοποννήσου, Γ.Α.Δ.Π. Δυτικής Ελλάδας και Γ.Α.Δ.Π. Ιονίων Νήσων, πλην Α.Δ. Κέρκυρας, η Υποδιεύθυνση Ασφαλείας Πατρών.

(5) Γ.Α.Δ.Π. Ηλείου και Α.Δ Κέρκυρας, η Υποδιεύθυνση Ασφαλείας Ιωαννίνων.

(6) Γ.Α.Δ.Π. Θεσσαλίας, η Υποδιεύθυνση Ασφαλείας Βόλου.

(7) Α.Δ. Λέσβου, η Υποδιεύθυνση Ασφαλείας Μυτιλήνης.

(8) Α.Δ. Χίου, η Υποδιεύθυνση Ασφαλείας Χίου.

(9) Α.Δ. Σάμου, η Υποδιεύθυνση Ασφαλείας Σάμου.

(10) Α.Δ. Δωδεκανήσου και ειδικότερα: (i) στις νήσους Καλύμνου, Πάτμου, Λειψών και Λέρου, το Αστυνομικό Τμήμα (Α.Τ.) Λέρου και (ii) στα λοιπά Δωδεκάνησα, η Υποδιεύθυνση Ασφαλείας Ρόδου.

(11) Γ.Α.Δ.Π. Κρήτης, η Υποδιεύθυνση Ασφαλείας Ηρακλείου.

³ Η περίπτωση ι' του άρθρου 2 του π.δ. 114/2010 τίθεται ως άνω όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 35 παρ.1γ του Π.Δ. 113/2013.

⁴ Στην περίπτωση ιδ' του άρθρου 2 του π.δ. 114/2010 προστέθηκε εδάφιο ως άνω με το άρθρο 35 παρ.1δ του Π.Δ. 113/2013.

(12) Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών, το Τμήμα Ασφαλείας της Διεύθυνσης Αστυνόμευσης Αερολιμένα Αθηνών.

(13) Διεθνούς Αερολιμένα Θεσσαλονίκης, το Τμήμα Ασφαλείας της Διεύθυνσης Αστυνόμευσης Κρατικού Αερολιμένα Θεσσαλονίκης.

ιστ. «**Κεντρική αρχή**» είναι η Διεύθυνση Αλλοδαπών του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας.

ιζ. «**Χώρα καταγωγής**» είναι η χώρα της ιθαγένειας ή, για τους ανιθαγενείς, η χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής τους.

ιη. «**Άδεια διαμονής**» είναι κάθε άδεια, η οποία εκδίδεται από τις Ελληνικές Αρχές, σύμφωνα με τον τύπο που προβλέπει η Ελληνική νομοθεσία και η οποία επιτρέπει σε αλλοδαπό ή σε ανιθαγενή τη διαμονή του στην ελληνική επικράτεια.

ιθ. «**Αποφαινόμενη Αρχή**» είναι ο Γενικός Γραμματέας Δημόσιας Τάξης του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη που αποφασίζει σε πρώτο βαθμό επί των αιτήσεων παροχής διεθνούς προστασίας. Στις περιπτώσεις των άρθρων 17 παράγραφος 4 και 18, Αποφαινόμενη Αρχή είναι ο Διευθυντής της αρμόδιας αρχής εξέτασης». ⁽⁵⁾

κ. «**Αρμόδιες Αρχές Απόφασης**» είναι η Αποφαινόμενη Αρχή και η Επιτροπή Προσφυγών.

κα. «**Μεταγενέστερη αίτηση**» είναι η αίτηση για παροχή διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται μετά από τελεσίδικη απορριπτική απόφαση. Ως μεταγενέστερη αίτηση λογίζεται και κάθε νέα αίτηση διεθνούς προστασίας μετά από παραίτηση κατά τις διατάξεις του άρθρου 14 παράγραφος 1». ⁽⁶⁾

κβ. «**Ανάκληση του καθεστώτος του πρόσφυγα**» είναι η απόφαση της αρμόδιας αρχής να ανακαλέσει ή να αρνηθεί να ανανεώσει το καθεστώς πρόσφυγα σε ένα πρόσωπο.

κγ. «**Ανάκληση του καθεστώτος επικουρικής προστασίας**» είναι η απόφαση της αρμόδιας αρχής να ανακαλέσει ή να αρνηθεί να ανανεώσει το καθεστώς επικουρικής προστασίας σε ένα πρόσωπο.

κδ. «**Παραμονή στη Χώρα**» είναι η παραμονή στο έδαφος της ελληνικής επικράτειας, περιλαμβανομένων των συνόρων και των ζωνών διέλευσης.

κε. «**Σύμβουλος του αιτούντα**» είναι ο νομικός, ιατρός, ψυχολόγος ή κοινωνικός λειτουργός, ο οποίος τον υποστηρίζει κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης του αιτήματός του.

«κστ. «Αιτούντες που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες» είναι οι αιτούντες που ανήκουν στις κατηγορίες οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 11 παρ. 2 του ν. 3907/2011 (Α' 7)». ⁽⁷⁾

Άρθρο 3 (Άρθρο 3 Οδηγίας) Πεδίο εφαρμογής

1. « Το παρόν εφαρμόζεται σε όλες τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας που υποβάλλονται στο έδαφος της ελληνικής επικράτειας, περιλαμβανομένων των συνόρων, ή στις ζώνες διέλευσης της χώρας, καθώς και στις διαδικασίες ανάκλησης χορηγηθέντος καθεστώτος διεθνούς προστασίας. Όλες οι αιτήσεις διεθνούς προστασίας εξετάζονται καταρχάς ως αιτήσεις ασύλου και, εφόσον δεν πληρούνται τα κριτήρια της Σύμβασης της Γενεύης ως προς το καθεστώς του πρόσφυγα, εξετάζονται με βάση τα κριτήρια του καθεστώτος επικουρικής προστασίας». ⁽⁸⁾

2. Το παρόν προεδρικό διάταγμα δεν εφαρμόζεται επί αιτήσεων διπλωματικού ή εδαφικού ασύλου που υποβάλλονται σε ελληνικές διπλωματικές αρχές και μόνιμες αντιπροσωπείες στο εξωτερικό.

3. Η ερμηνεία και εφαρμογή του παρόντος διατάγματος διενεργούνται πάντα σε συμφωνία με τις επιταγές της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 για τη Νομική Κατάσταση των Προσφύγων, όπως τροποποιήθηκε με το Πρωτόκολλο της Ν. Υόρκης του 1967, καθώς και των διεθνών και ευρωπαϊκών συμβάσεων προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου που έχουν κυρωθεί από την Ελλάδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

⁵ Στην περίπτωση ιδ' του άρθρου 2 του π.δ. 114/2010 προστέθηκε εδάφιο ως άνω με το άρθρο 35 παρ.1δ του Π.Δ. 113/2013.

⁶ Η περίπτωση κα' του άρθρου 2 του π.δ. 114/2010 τίθεται ως άνω όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 35 παρ.1στ του Π.Δ. 113/2013.

⁷ Στο άρθρο 2 του π.δ. 114/2010 προστίθεται περίπτωση κστ' ως άνω με το άρθρο 35 παρ.1ζ του Π.Δ. 113/2013.

⁸ Η παράγραφος 1 του άρθρου 3 του π.δ. 114/2010 τίθεται ως άνω όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 35 παρ.2 του Π.Δ. 113/2013.

Άρθρο 4
(Άρθρο 6 Οδηγίας)
Πρόσβαση στη διαδικασία

1. Κάθε αλλοδαπός ή ανιθαγενής έχει δικαίωμα υποβολής αιτήσεως διεθνούς προστασίας. Οι αρμόδιες αρχές παραλαβής της αίτησης μεριμνούν, ώστε κάθε ενήλικας να μπορεί να ασκήσει το δικαίωμα να υποβάλει αίτηση, υπό την προϋπόθεση ότι θα παρουσιασθεί αυτοπροσώπως ενώπιον των ως άνω αρχών, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 9 παρ. (1) εδ. (α). Σε περίπτωση που ο αιτών είναι κρατούμενος, οι αρχές παραλαβής μεριμνούν για τη μεταγωγή αυτού στην κατά τόπον αρμόδια αρχή εξέτασης κατά την ημερομηνία της συνέντευξης.
2. « Ο αιτών μπορεί να υποβάλει αίτηση εξ ονόματος και των μελών της οικογένειάς του. Σε αυτές τις περιπτώσεις τα ενήλικα μέλη πρέπει να συναινούν εγγράφως στην κατάθεση της αίτησης εξ ονόματός τους ή σε αντίθετη περίπτωση να έχουν την ευκαιρία να υποβάλουν οι ίδιοι την αίτησή τους. Η συναίνεση ζητείται κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης ή το αργότερο κατά την προσωπική συνέντευξη με το εν λόγω μέλος. Αιτών που αποκτά τέκνο μετά την είσοδό του στη χώρα δύναται να υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας εξ ονόματος του τέκνου, η οποία υποχρεωτικά συνοδεύεται από τη ληξιαρχική πράξη γέννησης του τέκνου. Η αίτηση αυτή συνενώνεται με την αίτηση διεθνούς προστασίας του αιτούντος γονέα σε όποιο στάδιο και βαθμό της διαδικασίας βρίσκεται αυτή. ⁽⁹⁾
3. Ο ασυνόδευτος, ή μη, ανήλικος άνω των 14 ετών δύναται να υποβάλει ο ίδιος αίτηση. ⁽¹⁰⁾
4. Ο ασυνόδευτος ανήλικος, κάτω των 14 ετών, υποβάλλει αίτηση δι' εκπροσώπου, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 12». ⁽¹¹⁾
5. Αν η αίτηση διεθνούς προστασίας υποβληθεί σε μη αρμόδια αρχή, αυτή υποχρεούται να ειδοποιήσει αμέσως την αρμόδια αρχή παραλαβής με τον προσφορότερο τρόπο και να παραπέμψει σε αυτήν τον αιτούντα. Η Κεντρική Αρχή μεριμνά για την ενημέρωση των αρχών στις οποίες είναι πιθανόν να απευθυνθεί όποιος επιθυμεί να υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας, σχετικά με τις αρμόδιες υπηρεσίες και τη διαδικασία υποβολής της αίτησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου». ⁽¹²⁾

Άρθρο 5
(Άρθρο 7 Οδηγίας)
Δικαίωμα παραμονής αιτούντων - Εξαιρέσεις

1. Οι αιτούντες επιτρέπεται να παραμένουν στη Χώρα μέχρι την ολοκλήρωση της διοικητικής διαδικασίας εξέτασης της αίτησης και δεν απομακρύνονται με οποιοδήποτε τρόπο.
2. «Η προηγούμενη παράγραφος δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις όπου οι αρμόδιες αρχές είτε παραδίδουν τον αιτούντα σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. βάσει ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3251/2004 (Α' 127), είτε εκδίδουν αυτόν σε τρίτη χώρα με την εξαίρεση της χώρας καταγωγής του αιτούντος ή σε διεθνή ποινικά δικαστήρια, με βάση τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας. Η παράδοση ή η έκδοση δεν πρέπει να οδηγεί σε έμμεση ή άμεση επαναπροώθηση του ενδιαφερόμενου κατά παράβαση του άρθρου 33 παρ. 1 της Σύμβασης της Γενεύης ή σε κίνδυνο σοβαρής βλάβης σύμφωνα με το άρθρο 15 του π.δ. 96/2008. Κανένας δεν εκδίδεται πριν εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση επί της αίτησής του, εφόσον επικαλείται φόβο δίωξης στο εκζητούν κράτος». ⁽¹³⁾
3. Το δικαίωμα παραμονής του αιτούντος στη Χώρα, σύμφωνα με την παρ. 1, δεν θεμελιώνει δικαίωμα για χορήγηση άδειας διαμονής.

Άρθρο 6
(Άρθρο 8 Οδηγίας)
Προϋποθέσεις για την εξέταση της αίτησης

-
- ⁹ Οι παράγραφοι 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 4 του π.δ. 114/2010 τίθενται ως άνω όπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο 35 παρ.3 του Π.Δ. 113/2013.
  - ¹⁰ Οι παράγραφοι 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 4 του π.δ. 114/2010 τίθενται ως άνω όπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο 35 παρ.3 του Π.Δ. 113/2013.
  - ¹¹ Οι παράγραφοι 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 4 του π.δ. 114/2010 τίθενται ως άνω όπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο 35 παρ.3 του Π.Δ. 113/2013.
  - ¹² Οι παράγραφοι 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 4 του π.δ. 114/2010 τίθενται ως άνω όπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο 35 παρ.3 του Π.Δ. 113/2013.
  - ¹³ Η παράγραφος 2 του άρθρου 5 του π.δ. 114/2010 τίθεται ως άνω όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 35 παρ.4 του Π.Δ. 113/2013.

1. Οι αιτήσεις δεν απορρίπτονται, ούτε αποκλείεται η εξέτασή τους για μόνο το λόγο ότι δεν υποβλήθηκαν το ταχύτερο δυνατό.

2. Οι αποφάσεις επί των αιτήσεων λαμβάνονται σε ατομική βάση, μετά από εμπειριστατωμένη, αντικειμενική και αμερόληπτη εξέταση. Για το σκοπό αυτό η Κεντρική Αρχή:

α. Συγκεντρώνει και αξιολογεί συγκεκριμένες και ακριβείς πληροφορίες από αξιόπιστες πηγές, όπως η Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες, ως προς τη γενική κατάσταση που επικρατεί στις χώρες καταγωγής ή προηγούμενης συνήθους διαμονής των αιτούντων και, εφόσον αυτό απαιτείται, στις χώρες μέσω των οποίων διήλθαν. Οι πληροφορίες αυτές κοινοποιούνται στις αρμόδιες αρχές εξέτασης.

β. « Μεριμνά, ώστε το προσωπικό που εξετάζει και αποφασίζει για τις αιτήσεις ή εισηγείται για τη λήψη αποφάσεων, να γνωρίζει τη νομοθεσία και τη νομολογία περί διεθνούς προστασίας. Προς τούτο, οργανώνει την εκπαίδευση και φροντίζει για τη συνεχή επιμόρφωση του προσωπικού. Επίσης διοργανώνει σεμινάρια εκπαίδευσης αυτοτελώς καθώς επίσης και σε συνεργασία με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Στήριξης για το Άσυλο. Μπορεί επίσης να διοργανώνει σεμινάρια κατάρτισης με Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις. Κοινοποιεί στις αρμόδιες αρχές παραλαβής, εξέτασης και απόφασης τις διαθέσιμες από την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες οδηγίες και ενημερωτικά δελτία σε θέματα διεθνούς προστασίας».

(14)

Άρθρο 7

(Άρθρο 9 Οδηγίας)

Αιτιολόγηση και επίδοση αποφάσεων

1. «Οι αποφάσεις επί της αίτησης διεθνούς προστασίας συμπεριλαμβανομένων των αποφάσεων μεταφοράς βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) 343/2003 επιδίδονται στον αιτούντα με μέριμνα των αρμοδίων αρχών παραλαβής ή εξέτασης. Η επίδοση πραγματοποιείται το ταχύτερο δυνατό μετά την έκδοση της απόφασης και αφού ειδοποιηθεί ο αιτών, με κάποιον από τους παρακάτω αποκλειστικά αναφερόμενους τρόπους επικοινωνίας, προκειμένου να προσέλθει για την παραλαβή της απόφασης σε συγκεκριμένη ημερομηνία. Η ειδοποίηση πραγματοποιείται, με βάση τα δηλωθέντα υπευθύνως από τον ίδιο πλέον πρόσφατα στοιχεία επικοινωνίας, με επιστολή, τηλεγράφημα, τηλεομοιοτυπία, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή τηλεφώνημα. Για την πράξη αυτή γίνεται από τον αρμόδιο υπάλληλο σχετική μνεία στον φάκελο του αιτούντος ή σε ειδικό βιβλίο, η οποία πρέπει να φέρει χρονολογία και ώρα διενέργειας της πράξης, το όνομα και υπογραφή του υπαλλήλου που προέβη στην ειδοποίηση και το είδος της πράξης στην οποία προέβη. Εάν ο αιτών είναι κρατούμενος, η απόφαση παραδίδεται στον προϊστάμενο του οικείου καταστήματος κράτησης ο οποίος μεριμνά για την άμεση επίδοση στον κρατούμενο σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και ενημερώνει σχετικά την αρμόδια αρχή εξέτασης.

(15)

«2. Εάν ο αιτών δεν ανταποκριθεί ή δεν καταστεί δυνατόν να ανευρεθεί με τα μέσα που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η επίδοση διενεργείται το αργότερο κατά την προσέλευση του αιτούντος για ανανέωση του ειδικού δελτίου από τις αρμόδιες αρχές. Εάν ο αιτών δεν εμφανισθεί το αργότερο κατά την επόμενη εργάσιμη ημέρα μετά τη λήξη του δελτίου, η επίδοση θεωρείται ότι έχει πραγματοποιηθεί κατά την ημέρα αυτή. Σε κάθε περίπτωση, συντάσσεται σχετική βεβαίωση που τίθεται εντός του ατομικού φακέλου του αιτούντα.

(16)

3. Όταν η επίδοση διενεργείται παρουσία του αιτούντος, ο αιτών ενημερώνεται από διερμηνέα σε γλώσσα που κατανοεί, μνεία δε του γεγονότος αυτού γίνεται στη σχετική έκθεση επίδοσης. Όταν η επίδοση διενεργείται με άλλο τρόπο επισυνάπτεται και έντυπο σε γλώσσα που κατανοεί ο αιτών που εξηγεί το περιεχόμενο του εγγράφου, τις συνέπειές του για τον ίδιο και τις ενέργειες στις οποίες δύναται να προβεί».

(17)

¹⁴ Η περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του π.δ. 114/2010 τίθεται ως άνω όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 35 παρ.5 του Π.Δ. 113/2013.

¹⁵ Η παράγραφος 1 του άρθρου 7 του π.δ. 114/2010 τίθεται ως άνω όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 35 παρ.6 του Π.Δ. 113/2013.

¹⁶ Στο άρθρο 7 του π.δ. 114/2010 προστίθενται παράγραφοι 2 και 3 ως άνω με το άρθρο 35 παρ.1γ του Π.Δ. 113/2013.

¹⁷ Στο άρθρο 7 του π.δ. 114/2010 προστίθενται παράγραφοι 2 και 3 ως άνω με το άρθρο 35 παρ.1γ του Π.Δ. 113/2013.

4. Όταν η αίτηση απορρίπτεται, στην απόφαση αναφέρονται οι πραγματικοί και νομικοί λόγοι της απόρριψης. ⁽¹⁸⁾

Στην απορριπτική απόφαση γίνεται μνεία για την προθεσμία προς άσκηση προσφυγής, για το όργανο ενώπιον του οποίου ασκείται καθώς και για τις συνέπειες παρόδου άπρακτης της προθεσμίας αυτής.

5. Όταν έχει υποβληθεί αίτηση εξ ονόματος των μελών της οικογένειας του αιτούντα, που επικαλούνται τους ίδιους λόγους, η Αποφαινόμενη Αρχή μπορεί να εκδίδει μια απόφαση που αφορά όλα τα μέλη της οικογένειας. ⁽¹⁹⁾

«6. Προσκλήσεις του αιτούντος από την αρμόδια αρχή εξέτασης στη συνέντευξη που αναφέρεται στο άρθρο 10 και από την Επιτροπή Προσφυγών κατά την παράγραφο 5 του άρθρου 26 πραγματοποιούνται με κάθε πρόσφορο μέσο, μεταξύ των οποίων όσα αναφέρονται στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1, που εξασφαλίζει ότι ο αιτών έλαβε γνώση της πρόσκλησης. Δεν απαιτείται πρόσκληση, εφόσον στον αιτούντα έχει οριστεί συγκεκριμένη ημερομηνία συνέντευξης ή αυτοπρόσωπης παράστασης σε προγενέστερο στάδιο της διαδικασίας και του έχει εξηγηθεί η σημασία και το περιεχόμενο των διαδικασιών αυτών. Κάθε άλλη πρόσκληση ή κλήση του αιτούντος πραγματοποιείται με τα μέσα που αναφέρονται στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1. Για κάθε μη ρυθμιζόμενο θέμα από την παρούσα παράγραφο εφαρμόζεται αναλόγως η παράγραφος 2 του άρθρου 6 Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Ν. 2690/1999, ΦΕΚ Α' 45).» ⁽²⁰⁾

Άρθρο 8 (Άρθρο 10 Οδηγίας) Εγγυήσεις για τους αιτούντες

1. Οι αιτούντες, κατά την εφαρμογή των διατάξεων των Κεφαλαίων Γ' και Δ' έχουν τα ακόλουθα δικαιώματα:

α. Ενημερώνονται, σε γλώσσα την οποία ευλόγως θεωρείται ότι κατανοούν, για τη διαδικασία που ακολουθείται, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, το γεγονός ότι οι πληροφορίες που παρέχουν στις αρχές κατά τη διάρκεια της εξέτασης του αιτήματός τους παραμένουν εμπιστευτικές, καθώς και για τις συνέπειες της μη συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις τους και της μη συνεργασίας με τις αρχές. Επίσης, ενημερώνονται για τις προθεσμίες και τα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους, ώστε να συμμορφωθούν με την υποχρέωση υποβολής των στοιχείων που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της αίτησής τους. Οι πληροφορίες τους δίδονται εγκαίρως ώστε να ασκήσουν τα δικαιώματα τους και να συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις που περιγράφονται στο άρθρο 9.

«β. Τους παρέχονται υπηρεσίες διερμηνέα για να υποβάλουν την αίτησή τους και να εκθέσουν την υπόθεσή τους στις αρμόδιες αρχές παραλαβής και εξέτασης και για τη διεξαγωγή της συνέντευξης ή προφορικής ακρόασης σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, εφόσον δεν μπορεί να εξασφαλισθεί η αναγκαία επικοινωνία χωρίς αυτόν. Η δαπάνη της διερμηνείας βαρύνει το Δημόσιο. Η παροχή υπηρεσιών διερμηνείας όπου αυτή απαιτείται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας διεθνούς προστασίας δύναται να παρέχεται και εξ αποστάσεως με τη χρήση κατάλληλων τεχνικών μέσων επικοινωνίας, σε περίπτωση που η φυσική παρουσία διερμηνέα δεν είναι πρόσφορη.

γ. Επιτρέπεται η επικοινωνία τους με την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες ή με κάθε άλλη οργάνωση που παρέχει νομική, ιατρική και ψυχολογική συνδρομή». ⁽²¹⁾

δ. Εφοδιάζονται ατελώς από την αρμόδια αρχή παραλαβής, αμέσως μετά τον καθορισμό ημερομηνίας λήψης συνέντευξης, με ειδικό ατομικό δελτίο («δελτίο αιτήσαντος άσυλο αλλοδαπού»), το οποίο φέρει τη φωτογραφία τους και τους επιτρέπει την παραμονή στην ελληνική επικράτεια μέχρι την ημερομηνία λήψης συνέντευξης που τους έχει καθοριστεί. Στο δελτίο αυτό μπορεί να αναφέρεται περιορισμός της κυκλοφορίας του αιτούντος σε τμήμα της ελληνικής επικράτειας. Εφόσον πραγματοποιηθεί η συνέντευξη, το δελτίο ανανεώνεται για διάρκεια μέχρι έξι μηνών, στις δε περιπτώσεις των άρθρων 17 παρ. 3 και 18 μέχρι τριών μηνών, έως την έκδοση οριστικής απόφασης επί της αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας. Το δελτίο παραδίδεται υποχρεωτικά από τον αιτούντα στην αρμόδια Υπηρεσία κατά την επίδοσή του οριστικής απόφασης επί του αιτήματός του και εν συνεχεία καταστρέφεται, συντασσόμενου προς τούτο σχετικού πρακτικού. Με αντίστοιχο δελτίο εφοδιάζονται και τα μέλη της οικογένειας του αιτούντος. Δεν χορηγείται το προαναφερόμενο

¹⁸ Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 7 του π.δ. 114/ 2010 αναριθμήθηκαν σε 4 και 5 αντίστοιχα ως άνω με το άρθρο 35 παρ.1γ του Π.Δ. 113/2013.

¹⁹ Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 7 του π.δ. 114/ 2010 αναριθμήθηκαν σε 4 και 5 αντίστοιχα ως άνω με το άρθρο 35 παρ.1γ του Π.Δ. 113/2013.

²⁰ Στο άρθρο 7 του π.δ. 114/2010 προστέθηκε παράγραφος 6 με το άρθρο 35 παρ.1δ του Π.Δ. 113/2013.

²¹ Οι περιπτώσεις β' και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του π.δ. 114/2010 τίθενται ως άνω όπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο 35 παρ.7α του Π.Δ. 113/2013.

δελτίο, όταν ο αιτών κρατείται ή όσο διαρκεί η εξέταση της αίτησης που έχει υποβληθεί στα σύνορα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 24.

ε. Ενημερώνονται σχετικά με το αποτέλεσμα της απόφασης επί της αιτήσεως διεθνούς προστασίας σε γλώσσα που κατανοούν, καθώς και για τη δυνατότητα προσβολής της απορριπτικής απόφασης.

2. Η απόφαση για την αίτηση διεθνούς προστασίας εκδίδεται και επιδίδεται στον αιτούντα το ταχύτερο δυνατόν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7.

3. «Καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας, οι αρμόδιες κατά το νόμο αρχές αναγνωρίζουν και θεωρούν το γνήσιο της υπογραφής αιτούντων με την επίδειξη του δελτίου. Στις περιπτώσεις κράτησης, παραμονής σε Περιφερειακές Υπηρεσίες Πρώτης Υποδοχής ή κατά τη διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 24, οι αρμόδιες κατά τον νόμο αρχές αναγνωρίζουν και βεβαιώνουν την υπογραφή των αλλοδαπών βάσει των στοιχείων που έχουν δηλώσει». ⁽²²⁾

4. Όταν η αίτηση είναι πιθανό να θεωρηθεί ως βάσιμη ή όταν ο αιτών είναι άτομο που ανήκει σε ευάλωτη ομάδα, σύμφωνα με το άρθρο 17 του π.δ. 220/2007 (Α' 251), εξετάζεται κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τις βασικές αρχές και εγγυήσεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο. ⁽²³⁾

Άρθρο 9 (Άρθρο 11 Οδηγίας) Υποχρεώσεις των αιτούντων

1. Οι αιτούντες υποχρεούνται να συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές στο μέτρο που αυτό είναι αναγκαίο για τη διεκπεραίωση της αίτησής τους.

Ειδικότερα, σε κάθε περίπτωση, οι αιτούντες υποχρεούνται να:

α. «Παρουσιάζονται ενώπιον των αρμοδίων αρχών αυτοπροσώπως χωρίς καθυστέρηση ή στον καθοριζόμενο από τις οικείες διατάξεις χρόνο για να υποβάλλουν τα αιτήματά τους. Αίτηση διεθνούς προστασίας, παραιτήση από αυτήν, προσφυγή κατά απορριπτικής απόφασης, μεταγενέστερη αίτηση και αίτηση για ανανέωση του δελτίου αιτούντος διεθνή προστασία υποβάλλονται αυτοπροσώπως, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας, όπως σοβαρή ασθένεια, σοβαρή σωματική αναπηρία ή κράτηση, οι οποίοι θα πρέπει να αποδεικνύονται με ανάλογο πιστοποιητικό ή βεβαίωση δημόσιας υπηρεσίας. Στις προαναφερόμενες περιπτώσεις ανωτέρας βίας η αίτηση περιλαμβάνει δήλωση του αιτούντος ότι γνωρίζει τις προϋποθέσεις της παρούσας παραγράφου. Σε κάθε περίπτωση, η εκκίνηση της διαδικασίας εξέτασης μιας αίτησης διεθνούς προστασίας τελεί υπό την προϋπόθεση της διαπίστωσης της συνδρομής των ως άνω λόγων, καθώς και της αυτοπρόσωπης εμφάνισης του αιτούντος ενώπιον των αρμοδίων αρχών παραλαβής.

β. Παραδίδουν το ταξιδιωτικό έγγραφο ή οποιοδήποτε άλλο έγγραφο έχουν στην κατοχή τους και σχετίζεται με την εξέταση της αίτησης και των στοιχείων που πιστοποιούν την ταυτότητα των ιδίων και των μελών της οικογένειάς τους, τη χώρα προέλευσης και τον τόπο καταγωγής τους, καθώς και την οικογενειακή τους κατάσταση. Η αναγνώριση της ιδιότητας του δικαιούχου διεθνούς προστασίας δεν προϋποθέτει απαραίτητως την υποβολή αποδεικτικών στοιχείων. Στις περιπτώσεις που παραδοθούν τα ανωτέρω έγγραφα συντάσσεται πρακτικό παράδοσης-παραλαβής, αντίγραφο του οποίου χορηγείται στον αιτούντα». ⁽²⁴⁾

Η αναγνώριση της ιδιότητας του δικαιούχου διεθνούς προστασίας δεν προϋποθέτει απαραίτητως την υποβολή τυπικών αποδεικτικών στοιχείων.

Στις περιπτώσεις που παραδοθούν τα ανωτέρω έγγραφα συντάσσεται πρακτικό παράδοσης-παραλαβής.

γ. Ενημερώνουν τις αρμόδιες αρχές παραλαβής για τη διεύθυνση κατοικίας ή διαμονής τους καθώς και τις αρμόδιες αρχές παραλαβής ή εξέτασης για κάθε μεταβολή της διεύθυνσης αυτής, το συντομότερο δυνατόν. Επίσης, υποχρεούνται να δέχονται κάθε επίδοση ή κοινοποίηση στον πιο πρόσφατο τόπο διαμονής ή κατοικίας που έχουν δηλώσει.

δ. Συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές για τη διενέργεια κάθε νόμιμης έρευνας σχετικά με την αίτησή τους.

ε. Δέχονται σωματική έρευνα και έρευνα των αντικειμένων που φέρουν και φωτογραφίζονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

²² Η παράγραφος 3 του άρθρου 8 του π.δ. 114/2010 τίθεται ως άνω όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 35 παρ.7β του Π.Δ. 113/2013.

²³ Η παράγραφος 4 του άρθρου 8 του π.δ. 114/2010 καταργήθηκε από το άρθρο 35 παρ.7γ του Π.Δ. 113/2013.

²⁴ Οι περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του π.δ. 114/2010 τίθενται ως άνω όπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο 35 παρ.8 του Π.Δ. 113/2013.

Δακτυλοσκοπούνται, εφόσον είναι άνω των 14 ετών (άρθρο 4 του Κανονισμού 2725/2000/ΕΚ του Συμβουλίου ΕΕΛ 316/15.12.2000).

2. Για τις υποχρεώσεις αυτές και τα δικαιώματα που παρέχονται σύμφωνα με το άρθρο 8, ενημερώνονται ειδικά οι αιτούντες σε γλώσσα που κατανοούν και συντάσσεται προς τούτο σχετική έκθεση στην οποία αναφέρεται ρητά η γλώσσα επικοινωνίας.

Άρθρο 10 (Άρθρα 12, 13 και 14 Οδηγίας) Προσωπική συνέντευξη ⁽²⁵⁾

1. «Πριν τη λήψη απόφασης από την Αποφαινόμενη Αρχή, διενεργείται προσωπική συνέντευξη του αιτούντος, ο οποίος καλείται με πρόσκληση κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 7, από βαθμοφόρο της αρμόδιας αρχής εξέτασης ο οποίος ορίζεται για το σκοπό αυτό. Ο βαθμοφόρος εισηγείται σχετικά στην Αποφαινόμενη Αρχή, αφού πρώτα συντάξει πρακτικό. Η συνέντευξη διενεργείται με τη συνδρομή διερμηνέα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 8 παρ. 1 περίπτ. β', ικανού να εξασφαλίσει την αναγκαία επικοινωνία, προκειμένου ο ενδιαφερόμενος να επιβεβαιώσει όσα αναφέρει στην αίτησή του και να δώσει εξηγήσεις, ιδίως σε ό, τι αφορά την ηλικία του, το προσωπικό του ιστορικό, συμπεριλαμβανομένου του ιστορικού των οικείων συγγενών του, την ταυτότητα, την ιθαγένεια, τη χώρα και το μέρος προηγούμενης διαμονής του, προηγούμενες αιτήσεις διεθνούς προστασίας, τα δρομολόγια που ακολούθησε για να εισέλθει στο ελληνικό έδαφος, τα ταξιδιωτικά του έγγραφα και τους λόγους που τον ανάγκασαν να εγκαταλείψει τη χώρα καταγωγής του ή προηγούμενης συνήθους διαμονής του, όταν πρόκειται για ανιθαγενή, ζητώντας προστασία καθώς και τους λόγους για τους οποίους δεν μπορεί ή δεν επιθυμεί να επιστρέψει σε αυτήν. Πριν από τη συνέντευξη χορηγείται στον αιτούντα, εφόσον το επιθυμεί, εύλογος χρόνος προκειμένου να προετοιμασθεί κατάλληλα και να συμβουλευθεί νομικό ή άλλο σύμβουλο για να τον επικουρεί κατά τη διάρκεια της διαδικασίας. Ο εύλογος χρόνος καθορίζεται από την αρμόδια αρχή εξέτασης και δεν δύναται, περιλαμβανομένων και των τυχόν παρατάσεων, να υπερβεί τις δέκα (10) ημέρες ή τις τρεις (3) ημέρες όταν πραγματοποιείται συνέντευξη βάσει του άρθρου 24 ή όταν αφορά αιτούντα που κρατείται. Κατά την διάρκεια της συνέντευξης δύναται να παρίσταται, εκπρόσωπος της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες ή συνεργαζόμενης με αυτή οργάνωσης, με δυνατότητα πρότασης ερωτήσεων στον αρμόδιο βαθμοφόρο, καθώς και ο νομικός ή άλλος σύμβουλος του αιτούντος. Η Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες ενημερώνεται εγκαίρως αναφορικά με το πρόγραμμα συνεντεύξεων και τα στοιχεία ταυτότητας των αιτούντων. Όταν η συνέντευξη αφορά γυναίκα, λαμβάνεται ειδική μέριμνα, ώστε να διεξάγεται από ειδικευμένη γυναίκα υπάλληλο, παρουσία γυναίκας διερμηνέα. Σε περίπτωση που τούτο δεν καθίσταται δυνατό, γίνεται σχετική μεία των λόγων στο πρακτικό της συνέντευξης. Για κάθε ενήλικο μέλος της οικογένειας διεξάγεται ξεχωριστή προσωπική συνέντευξη. Για τους ανήλικους, διεξάγεται προσωπική συνέντευξη λαμβανομένης υπόψη της ωριμότητάς τους και των ψυχολογικών συνεπειών των τραυματικών βιωμάτων τους». ⁽²⁶⁾

2. Η προσωπική συνέντευξη μπορεί να παραλειφθεί όταν:

α. η Αποφαινόμενη Αρχή μπορεί, με βάση τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία, να λάβει θετική απόφαση ή

β. δεν είναι αντικειμενικά δυνατή, ιδίως όταν ο αιτών δεν είναι σε θέση ή δεν μπορεί για λόγους που οφείλονται σε μόνιμες καταστάσεις ανεξάρτητες από τη θέλησή του να συμμετάσχει στη συνέντευξη. Η αδυναμία αυτή πιστοποιείται με σχετική βεβαίωση ιατρού ή ψυχολόγου από δημόσιο νοσηλευτικό ίδρυμα.

3. Η εισήγηση του βαθμοφόρου της αρμόδιας αρχής εξέτασης θα περιλαμβάνει και την γνωμοδότηση του τυχόν παρευρισκόμενου εκπροσώπου της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες ή συνεργαζόμενης με αυτήν οργάνωσης. Η ίδια εισήγηση θα περιλαμβάνει και τυχόν πρόταση για την εξέταση της αίτησης ως προδήλως αβάσιμης. Σε περίπτωση που η απόφαση της Αποφαινόμενης Αρχής διαφοροποιείται από την ως άνω γνωμοδότηση του εκπροσώπου της Ύπατης Αρμοστείας του

²⁵ Σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 2 του Ν.3938/2011 (ΦΕΚ Α-61): Αρμόδια πρόσωπα για τη διενέργεια προσωπικής συνέντευξης του αιτούντος διεθνή προστασία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του π.δ. 114/2010 (ΦΕΚ 195 Α'), είναι, πέραν των οριζόμενων από τις διατάξεις αυτού, και οι υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ οι οποίοι υπηρετούν σε Σώματα και Υπηρεσίες του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, καθώς και οι βαθμοφόροι του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής.

²⁶ Η παράγραφος 1 του άρθρου 10 του π.δ. 114/2010 τίθεται ως άνω όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 35 παρ.9 του Π.Δ. 113/2013.

Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες ή συνεργαζόμενης με αυτή οργάνωσης και είναι απορριπτική θα πρέπει να αιτιολογείται ειδικώς.

4. Όταν στον αιτούντα ή στο μέλος της οικογένειας δεν παρέχεται η ευκαιρία προσωπικής συνέντευξης, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 2 ανωτέρω, η Αποφαινόμενη Αρχή καταβάλλει εύλογες προσπάθειες ώστε να τους δίνεται η δυνατότητα να υποβάλουν συμπληρωματικά στοιχεία.

5. «Η παράλειψη προσωπικής συνέντευξης κατά τις προηγούμενες παραγράφους δεν επιδρά δυσμενώς στην απόφαση της Αποφαινόμενης Αρχής, ούτε εμποδίζει την Αποφαινόμενη Αρχή να λαμβάνει απόφαση επί της αίτησης. Σε περίπτωση παράλειψης της συνέντευξης, η Αποφαινόμενη Αρχή στην απόφασή της περιλαμβάνει αιτιολογία αυτής της παράλειψης.»⁽²⁷⁾

6. ⁽²⁸⁾ Η προσωπική συνέντευξη διεξάγεται χωρίς την παρουσία των μελών της οικογένειας του αιτούντος, εκτός εάν η αρμόδια αρχή εξέτασης κρίνει ότι η παρουσία τους είναι απαραίτητη.

7. ⁽²⁹⁾ Η προσωπική συνέντευξη διεξάγεται υπό συνθήκες που εξασφαλίζουν την απαιτούμενη εμπιστευτικότητα.

8. ⁽³⁰⁾ Κατά την προσωπική συνέντευξη λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα που εξασφαλίζουν τη διεξαγωγή της σε συνθήκες που επιτρέπουν στον αιτούντα να παρουσιάσει διεξοδικά τους λόγους της αίτησής του. Για το σκοπό αυτό:

α. Οι αρμόδιοι υπάλληλοι που διεξάγουν τη συνέντευξη πρέπει να διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα για να συνεκτιμήσουν τις προσωπικές ή γενικές συνθήκες που αφορούν την αίτηση, συμπεριλαμβανομένης των πολιτισμικών καταβολών και της κουλτούρας του αιτούντα.

Ειδικότερα, επιβάλλεται όπως οι ως άνω υπάλληλοι επιμορφώνονται για τις ειδικές ανάγκες των γυναικών, των παιδιών, των θυμάτων βίας και βασανιστηρίων.

β. Επιλέγεται διερμηνέας ικανός να εξασφαλίσει την αναγκαία επικοινωνία σε γλώσσα που να κατανοεί ο αιτών.

9. ⁽³¹⁾ Για κάθε προσωπική συνέντευξη συντάσσεται πρακτικό στο οποίο αναφέρονται οι ισχυρισμοί του αιτούντος διεθνή προστασία, οι ερωτήσεις που υπεβλήθησαν σε αυτόν καθώς και οι σχετικές απαντήσεις του.

10. ⁽³²⁾ Ο αιτών καλείται να βεβαιώσει την ακρίβεια του περιεχομένου του πρακτικού, υπογράφοντας με τη συνδρομή του διερμηνέα που επίσης υπογράφει. Όταν ο αιτών αρνείται να επιβεβαιώσει το περιεχόμενο του πρακτικού οι λόγοι άρνησης καταχωρίζονται στο σώμα του πρακτικού.

Η άρνηση του αιτούντα να βεβαιώσει το περιεχόμενο του πρακτικού, δεν εμποδίζει την Αποφαινόμενη Αρχή να λάβει απόφαση επί της αίτησής του.

11. ⁽³³⁾ Ο αιτών δικαιούται να λαμβάνει οποτεδήποτε αντίγραφο του πρακτικού που συντάσσεται στο πλαίσιο της προσωπικής συνέντευξης.

12. ⁽³⁴⁾ Αν υπάρξουν σοβαρές ενδείξεις στο πλαίσιο της συνέντευξης ότι ο αιτών υπήρξε θύμα βασανιστηρίων, παραπέμπεται σε εξειδικευμένο ιατρικό κέντρο ή σε ιατρό ή ψυχολόγο δημοσίου νοσηλευτικού ιδρύματος, προκειμένου να γνωματεύσει για την ύπαρξη ή μη κακώσεων ή ενδείξεων βασανιστηρίων.

13. ⁽³⁵⁾ Οι προαναφερόμενες εγγυήσεις τηρούνται και κατά τη διαδικασία εξέτασης των προσφυγών καθώς και σε κάθε συμπληρωματική εξέταση.

²⁷ Οι παράγραφοι 5 και 6 του άρθρου 10 του π.δ. 114/ 2010 τίθενται ως άνω όπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο 35 παρ.9β του Π.Δ. 113/2013.

²⁸ Οι παράγραφοι 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 του άρθρου 10 του π.δ. 114/2010 αναριθμήθηκαν σε παραγράφους 6,7,8, 9, 10, 11, 12, 13 αντίστοιχα με το άρθρο 35 παρ.9γ του Π.Δ. 113/2013.

²⁹ Οι παράγραφοι 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 του άρθρου 10 του π.δ. 114/2010 αναριθμήθηκαν σε παραγράφους 6,7,8, 9, 10, 11, 12, 13 αντίστοιχα με το άρθρο 35 παρ.9γ του Π.Δ. 113/2013.

³⁰ Οι παράγραφοι 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 του άρθρου 10 του π.δ. 114/2010 αναριθμήθηκαν σε παραγράφους 6,7,8, 9, 10, 11, 12, 13 αντίστοιχα με το άρθρο 35 παρ.9γ του Π.Δ. 113/2013.

³¹ Οι παράγραφοι 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 του άρθρου 10 του π.δ. 114/2010 αναριθμήθηκαν σε παραγράφους 6,7,8, 9, 10, 11, 12, 13 αντίστοιχα με το άρθρο 35 παρ.9γ του Π.Δ. 113/2013.

³² Οι παράγραφοι 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 του άρθρου 10 του π.δ. 114/2010 αναριθμήθηκαν σε παραγράφους 6,7,8, 9, 10, 11, 12, 13 αντίστοιχα με το άρθρο 35 παρ.9γ του Π.Δ. 113/2013.

³³ Οι παράγραφοι 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 του άρθρου 10 του π.δ. 114/2010 αναριθμήθηκαν σε παραγράφους 6,7,8, 9, 10, 11, 12, 13 αντίστοιχα με το άρθρο 35 παρ.9γ του Π.Δ. 113/2013.

³⁴ Οι παράγραφοι 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 του άρθρου 10 του π.δ. 114/2010 αναριθμήθηκαν σε παραγράφους 6,7,8, 9, 10, 11, 12, 13 αντίστοιχα με το άρθρο 35 παρ.9γ του Π.Δ. 113/2013.

³⁵ Οι παράγραφοι 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 του άρθρου 10 του π.δ. 114/2010 αναριθμήθηκαν σε παραγράφους 6,7,8, 9, 10, 11, 12, 13 αντίστοιχα με το άρθρο 35 παρ.9γ του Π.Δ. 113/2013.

Άρθρο 11
(Άρθρα 15 και 16 Οδηγίας)
Εκπροσώπηση και συνδρομή

1. «Οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να συμβουλευόμαστε με δαπάνη τους δικηγόρο ή άλλο σύμβουλο σε θέματα σχετικά με την αίτησή τους. Εφόσον ειδικές διατάξεις δεν ορίζουν διαφορετικά για συγκεκριμένες πράξεις, η εξουσιοδότηση αιτούντων προς δικηγόρο για την εκπροσώπησή τους ενώπιον των αρχών του παρόντος μπορεί να πραγματοποιηθεί και με απλό ιδιωτικό έγγραφο, χωρίς να απαιτείται θεώρηση του γνησίου της υπογραφής. Η εξουσιοδότηση αιτούντων προς άλλα πρόσωπα απαιτεί θεώρηση του γνησίου της υπογραφής». ⁽³⁶⁾
2. Σε περίπτωση επιδίωξης δικαστικής προστασίας, ο αιτών δύναται να λάβει δωρεάν νομική συνδρομή, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στις διατάξεις του ν. 3226/2004 (Α' 24).
3. «3. Οι δικηγόροι που εκπροσωπούν αιτούντες έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες του φακέλου τους, εφόσον αυτές σχετίζονται με την εξέταση της αίτησης. Άλλοι σύμβουλοι που παρέχουν συνδρομή σε αιτούντες έχουν πρόσβαση σε στοιχεία του φακέλου τους εφόσον αυτά σχετίζονται με την παρεχόμενη συνδρομή. Η Αποφαινόμενη Αρχή δύναται, μετά από αιτιολογημένη πράξη της, να απαγορεύει τη γνωστοποίηση πληροφοριών ή της πηγής αυτών, εφόσον κρίνει ότι η αποκάλυψη αυτών ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο την εθνική ασφάλεια ή τις διεθνείς σχέσεις της χώρας ή την ασφάλεια ή την επιβαλλόμενη μυστικότητα της δράσης υπηρεσιών ή προσώπων που παρέχουν τις πληροφορίες. Η πρόσβαση στις εν λόγω απόρρητες πληροφορίες ή πηγές είναι δυνατή, σε κάθε περίπτωση, από το δικαστήριο, το οποίο είναι αρμόδιο για την εξέταση των προβλεπομένων στο άρθρο 29 αιτήσεων ακυρώσεως. ⁽³⁷⁾
4. Οι δικηγόροι που εκπροσωπούν και οι σύμβουλοι που παρέχουν συνδρομή σε αιτούντες έχουν πρόσβαση σε Περιφερειακές Υπηρεσίες Πρώτης Υποδοχής υπό τους ειδικούς όρους του Γενικού Κανονισμού λειτουργίας της Υπηρεσίας Πρώτης Υποδοχής. Επίσης έχουν πρόσβαση σε χώρους κράτησης και ζώνες διέλευσης, για να επικοινωνούν με τους αιτούντες, σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο. Η δυνατότητα πρόσβασης των ως άνω προσώπων στους χώρους αυτούς περιορίζεται όταν τούτο κρίνεται αντικειμενικά απαραίτητο από τις εκάστοτε αρμόδιες αρχές για την ασφάλεια, τη δημόσια τάξη ή τη διοικητική διαχείριση του εν λόγω χώρου, υπό τον όρο ότι η πρόσβασή τους δεν περιορίζεται υπερβολικά ούτε καθίσταται αδύνατη». ⁽³⁸⁾
5. Δικηγόροι ή άλλοι σύμβουλοι δικαιούνται να παρέχουν κάθε νόμιμη συνδρομή στον αιτούντα σε όλα τα στάδια της διαδικασίας. Οι αιτούντες δικαιούνται να παρίστανται στην προσωπική συνέντευξη με τον δικηγόρο που τους εκπροσωπεί ή τον σύμβουλο που τους συνδράμει. Η απουσία του δικηγόρου ή άλλου συμβούλου δεν εμποδίζει τη διεξαγωγή της προσωπικής συνέντευξης.

Άρθρο 12
(Άρθρο 17 Οδηγίας)
Αιτήσεις ασυνόδευτων ανήλικων

1. Οι αρμόδιες αρχές, όταν υποβάλλεται αίτηση από ασυνόδευτους ανήλικους, ενεργούν σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 19 του π.δ.220/2007, για το διορισμό επιτρόπου του ανηλίκου. Στον επίτροπο ή στον ασκούντα τη σχετική πράξη επιτροπείας παρέχεται η ευκαιρία να ενημερώνει τον ασυνόδευτο ανήλικο, για τη σημασία και τις πιθανές συνέπειες της προσωπικής συνέντευξης, καθώς και για τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να προετοιμασθεί για την προσωπική συνέντευξη. Ο επίτροπος ή ο ασκών τη σχετική πράξη επιτροπείας καλείται και δύναται να παρίσταται στην προσωπική συνέντευξη του ανηλίκου και να υποβάλει ερωτήσεις ή παρατηρήσεις προς διευκόλυνση της διαδικασίας.
2. Οι αιτήσεις που υποβάλλονται από ασυνόδευτους ανήλικους εξετάζονται σύμφωνα με την κανονική διαδικασία κατά προτεραιότητα.
3. Οι βαθμοφόροι που διεξάγουν προσωπικές συνεντεύξεις με ασυνόδευτο ανήλικο και εισηγούνται για την έκδοση της απόφασης επί της αίτησης διεθνούς προστασίας του πρέπει να διαθέτουν τις

³⁶ Οι παράγραφοι 1, 3 και 4 του άρθρου 11 του π.δ. 114/2010 τίθεται ως άνω όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 35 παρ.10 του Π.Δ. 113/2013.

³⁷ Οι παράγραφοι 1, 3 και 4 του άρθρου 11 του π.δ. 114/2010 τίθεται ως άνω όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 35 παρ.10 του Π.Δ. 113/2013.

³⁸ Οι παράγραφοι 1, 3 και 4 του άρθρου 11 του π.δ. 114/2010 τίθεται ως άνω όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 35 παρ.10 του Π.Δ. 113/2013.

αναγκαίες γνώσεις σχετικά με τις ειδικές ανάγκες των ανήλικων και διενεργούν με τέτοιο τρόπο την συνέντευξη, ώστε να είναι απόλυτα αντιληπτή από τον αιτούντα, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη την παιδική του ηλικία.

4. Οι αρμόδιες αρχές εξέτασης μπορούν να χρησιμοποιούν ιατρικές εξετάσεις για τον προσδιορισμό της ηλικίας των ασυνόδευτων ανήλικων. Στις περιπτώσεις που χρησιμοποιούνται ιατρικές εξετάσεις, λαμβάνεται μέριμνα ώστε:

α. οι ασυνόδευτοι ανήλικοι να ενημερώνονται, πριν από την εξέταση της αίτησής τους και σε γλώσσα την οποία κατανοούν, για τη δυνατότητα προσδιορισμού της ηλικίας με ιατρική εξέταση, για τη μέθοδο της εξέτασης, τις ενδεχόμενες συνέπειες των αποτελεσμάτων της ιατρικής εξέτασης στην εξέταση της αίτησης καθώς και τις συνέπειες της άρνησης του ασυνόδευτου ανήλικου να υποβληθεί στην ιατρική εξέταση,

β. οι ασυνόδευτοι ανήλικοι ή οι επίτροποί τους να συναινούν στη διενέργεια εξέτασης για τον προσδιορισμό της ηλικίας των συγκεκριμένων ανήλικων,

γ. η απόφαση απόρριψης της αίτησης ασυνόδευτου ανήλικου που αρνήθηκε να υποβληθεί σε αυτή την ιατρική εξέταση να μη βασίζεται μόνο στην άρνηση αυτή και δ. μέχρι την ολοκλήρωση της ιατρικής εξέτασης, το πρόσωπο που ισχυρίζεται ότι είναι ανήλικο έχει ανάλογη μεταχείριση ως ανήλικο.

5. Εφόσον από τη διαδικασία για τον προσδιορισμό της ηλικίας δεν προκύψει με ασφάλεια ότι ο αιτών είναι ενήλικας, αυτός αντιμετωπίζεται ως ανήλικος.

6. Το γεγονός ότι ένας ασυνόδευτος ανήλικος έχει αρνηθεί να υποβληθεί σε ιατρική εξέταση δεν εμποδίζει την Αποφαινόμενη Αρχή να λαμβάνει απόφαση επί της αιτήσεως.

7. Η διασφάλιση του συμφέροντος του παιδιού αποτελεί πρωταρχική υποχρέωση κατά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 13 (Άρθρο 18 Οδηγίας) Κράτηση των αιτούντων

1. Υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής, που αιτείται διεθνούς προστασίας, δεν κρατείται για μόνο το λόγο ότι εισήλθε και παραμένει παράνομα στη χώρα. Πρόσωπο, το οποίο κατά το χρόνο που κρατείται υποβάλλει αίτηση διεθνούς προστασίας, παραμένει υπό κράτηση εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 2.

2. Η κράτηση των αιτούντων σε κατάλληλο χώρο επιτρέπεται κατ' εξαίρεση και εφόσον κριθεί ότι δεν μπορούν να εφαρμοσθούν εναλλακτικά μέτρα όπως αυτά που αναφέρονται στο άρθρο 22 παρ. 3 του ν. 3907/2011 για έναν από τους παρακάτω λόγους»: ⁽³⁹⁾

α. Δεν φέρει ή έχει καταστρέψει τα ταξιδιωτικά του έγγραφα και είναι αναγκαίο να διαπιστωθεί η ταυτότητά του, οι συνθήκες εισόδου και τα πραγματικά στοιχεία προέλευσης του, ιδίως στις περιπτώσεις μαζικών αφίξεων παράνομα εισερχομένων αλλοδαπών.

β. Συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη για λόγους που αναλύονται ειδικώς στην απόφαση κράτησης.

γ. Κρίνεται αναγκαία για την ταχεία και αποτελεσματική εξέταση του αιτήματος.

«δ. Συνιστά κίνδυνο για τη δημόσια υγεία, επειδή πάσχει από λοιμώδες νόσημα ή ανήκει σε ομάδες ευάλωτες σε λοιμώδεις ασθένειες, ιδίως λόγω της χώρας προέλευσης ή της χρήσης ενδοφλέβιων μη σύννομων ουσιών ή του ότι είναι εκδιδόμενο πρόσωπο, κατά την έννοια των διατάξεων του ν. 2734/1999 (Α' 161) ή του ότι διαμένει υπό συνθήκες που δεν πληρούν τους στοιχειώδεις κανόνες υγιεινής, όπως τα θέματα αυτά καθορίζονται από υγειονομικές διατάξεις.» ⁽⁴⁰⁾

3. Η απόφαση για την κράτηση των αιτούντων διεθνή προστασία λαμβάνεται από τον οικείο Αστυνομικό Διευθυντή και, προκειμένου περί Γενικών Αστυνομικών Διευθύνσεων Αττικής και Θεσσαλονίκης, από τον αρμόδιο για θέματα αλλοδαπών Αστυνομικό Διευθυντή και περιέχει πλήρη και εμπειριστατωμένη αιτιολογία.

4. Η κράτηση αυτή επιβάλλεται για το απολύτως αναγκαίο χρονικό διάστημα και σε καμία περίπτωση δεν δύναται να υπερβαίνει τις ενενήντα (90) ημέρες. Εάν ο αιτών έχει προηγουμένως κρατηθεί εν όψει διοικητικής απέλασής του, ο συνολικός χρόνος κράτησης δεν δύναται να υπερβαίνει τις εκατόν ογδόντα (180) ημέρες.

³⁹ Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 13 του π.δ. 114/2010 τίθεται ως άνω όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 35 παρ.11α του Π.Δ. 113/2013.

⁴⁰ Στην παράγραφο 2 του άρθρου 13 του π.δ. 114/2010 (Α' 195) προστίθεται περίπτωση δ' ως άνω με το άρθρο 59 παρ.1 του Ν.4075/2012.

«Η κράτηση δύναται να παρατείνεται περαιτέρω, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση των οργάνων της παραγράφου 3, εφόσον εξακολουθούν οι λόγοι που την επέβαλαν σύμφωνα με την παράγραφο 2. Η παράταση αυτή της κράτησης δεν δύναται να υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες. Στις περιπτώσεις αυτές η αίτηση ασύλου εξετάζεται κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τις βασικές αρχές και εγγυήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 8».⁽⁴¹⁾

5. Οι αιτούντες που κρατούνται, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, έχουν τα δικαιώματα προσφυγής και υποβολής αντιρρήσεων που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 76 του ν. 3386/2005, όπως ισχύει.

6. Στις περιπτώσεις κράτησης αιτούντων, οι αρμόδιες αρχές παραλαβής ή εξέτασης, με την επιφύλαξη των διεθνών και εθνικών κανόνων δικαίου που διέπουν την κράτηση, εφαρμόζουν τα ακόλουθα:

α. Μεριμνούν ώστε οι γυναίκες να κρατούνται σε χώρο χωριστά από τους άντρες.

β. Αποφεύγουν την κράτηση των ανήλικων. Ανήλικοι που έχουν χωριστεί από τις οικογένειές τους και ασυνόδευτοι ανήλικοι κρατούνται μόνο για το απαραίτητο χρόνο έως την ασφαλή παραπομπή τους σε κατάλληλες δομές φιλοξενίας ανηλικών.

γ. Αποφεύγουν την κράτηση εγκύων σε προχωρημένη εγκυμοσύνη ή λεχώνων.

δ. Παρέχουν στους κρατούμενους την προσήκουσα ιατρική φροντίδα.

ε. Διασφαλίζουν το δικαίωμα για νομική εκπροσώπηση των κρατούμενων.

στ. Μεριμνούν ώστε οι κρατούμενοι να ενημερώνονται για τους λόγους και τη διάρκεια της κράτησης.

«7. Όταν εκλείψουν οι λόγοι που δικαιολογούν την κράτηση ενός αιτούντος για τους λόγους που αναφέρονται στην παράγραφο 2, οι αρχές που διέταξαν την κράτηση, με αιτιολογημένη απόφασή τους αφήνουν ελεύθερο τον αιτούντα και ενημερώνουν αμελλητί τις Αρχές Εξέτασης και την Κεντρική Αρχή.»⁽⁴²⁾

Άρθρο 14 (Άρθρα 19 και 20 Οδηγίας)

Παραίτηση από την αίτηση – ανάκληση⁽⁴³⁾

1. Ο αιτών δύναται να παραιτηθεί από την αίτησή του καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, εφόσον υποβάλει σχετική δήλωση εγγράφως ενώπιον των αρμόδιων αρχών παραλαβής ή εξέτασης εξέτασης και παραδώσει το δελτίο αιτήσαντος άσυλο αλλοδαπού. Για τη βεβαίωση της παραίτησης συντάσσεται σχετικό πρακτικό παραίτησης παρουσία διερμηνέα, ο οποίος επιβεβαιώνει το ακριβές περιεχόμενο αυτού, ενώ ο αιτών ενημερώνεται για τις συνέπειες της πράξης αυτής, ότι οφείλει να εγκαταλείψει τη χώρα εφόσον δεν είναι κάτοχος τίτλου διαμονής και παραλαμβάνει αντίγραφο του πρακτικού παραίτησης. Μετά την υποβολή παραίτησης οι εκάστοτε αρμόδιες Αρχές Απόφασης θέτουν την υπόθεση στο αρχείο. Η σχετική πράξη έχει βεβαιωτικό χαρακτήρα και δεν επιδίδεται στον αιτούντα.

2. Όταν υπάρχει εύλογη αιτία να θεωρείται ότι ο αιτών έχει σιωπηρά ανακαλέσει την αίτησή του χωρίς να έχει εκδοθεί απόφαση σε α' βαθμό, η Αποφαινόμενη Αρχή διακόπτει την εξέταση της αίτησης με σχετική πράξη της και θέτει την υπόθεση στο αρχείο. Εφόσον έχει ήδη υποβληθεί προσφυγή κατά απορριπτικής απόφασης σε α' βαθμό και υπάρχει εύλογη αιτία να θεωρείται ότι ο προσφεύγων την έχει σιωπηρά ανακαλέσει, η Επιτροπή Προσφυγών απορρίπτει την προσφυγή για τους τυπικούς λόγους οι οποίοι περιγράφονται στην παρ. 3 λόγω σιωπηρής ανάκλησης. Οι ως άνω αποφάσεις αποστέλλονται στην τελευταία δηλωθείσα διεύθυνση του αιτούντος με επιστολή.

3. Σιωπηρή ανάκληση θεωρείται ότι υπάρχει όταν διαπιστώνεται ότι ο αιτών:

α. δεν ανταποκρίθηκε σε αιτήματα για παροχή πληροφοριών με ουσιώδη σημασία για την αίτησή του σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 4 του π.δ. 96/2008 ή

β. δεν παρέστη στην προσωπική συνέντευξη, όπως προβλέπεται στο άρθρο 10 παρότι εκλήθη νόμιμα και χωρίς να προβάλει βάσιμους λόγους για τη μη παρουσία του ή

γ. διέφυγε από το μέρος όπου βρισκόταν υπό κράτηση ή δεν συμμορφώθηκε με τα επιβληθέντα εναλλακτικά μέτρα ή

δ. αναχώρησε από το μέρος όπου διέμενε, χωρίς να ζητήσει άδεια ή να ενημερώσει τις αρμόδιες αρχές εφόσον είχε προς τούτο υποχρέωση ή εγκατέλειψε τη χώρα χωρίς να λάβει άδεια από τις αρμόδιες αρχές ή

⁴¹ Στην παράγραφο 4 του άρθρου 13 του π.δ. 114/2010 (Α' 195) προστέθηκαν εδάφια ως άνω με το άρθρο 1 του Π.Δ.116/2012 (ΦΕΚ Α-201).

⁴² Στο άρθρο 13 του π.δ. 114/2010 προστίθεται παράγραφος 7 με το άρθρο 35 παρ.11β του Π.Δ. 113/2013.

⁴³ Το άρθρο 14 του π.δ. 114/2010 τίθεται ως άνω όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 35 παρ.12 του Π.Δ. 113/2013

ε. δεν συμμορφώθηκε με τις υποχρεώσεις αναφοράς του άρθρου 9 παρ. 1 περίπτ. γ', ή άλλη υποχρέωση επικοινωνίας, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημέρα που οι αρμόδιες αρχές του ζήτησαν να επικοινωνήσει μαζί τους ή να παρουσιαστεί ενώπιόν τους, ή στ. δεν εμφανίστηκε για να ανανεώσει το ειδικό ατομικό δελτίο κατά την επόμενη εργάσιμη ημέρα μετά τη λήξη του.

4. Αιτών για τον οποίο έχει εκδοθεί πράξη διακοπής εξέτασης της αίτησης λόγω σιωπηρής ανάκλησης, έχει δικαίωμα να ζητήσει από την αρχή που εξέδωσε την πράξη τη συνέχιση της εξέτασης αυτής, προβάλλοντας τους λόγους για τους οποίους δεν συντρέχει σιωπηρή ανάκληση της αίτησής ή προσφυγής του. Μέχρι την τελεσίδικη κρίση της ως άνω αίτησης, ο αιτών δεν απελαύνεται από τη χώρα ούτε εκτελείται απόφαση επιστροφής.

5. Στις περιπτώσεις μεταφοράς αιτούντων στη χώρα, στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού 343/2003 του Συμβουλίου, οι εκδοθείσες πράξεις απόρριψης ή διακοπής βάσει της παρ. 2 ανακαλούνται αυτοδικαίως και η διαδικασία εξέτασης της αίτησης συνεχίζεται».

Άρθρο 15

(Άρθρο 21 Οδηγίας)

Ο ρόλος της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες.

1. Οι αποφάσεις που λαμβάνονται επί των αιτήσεων διεθνούς προστασίας σε πρώτο και δεύτερο βαθμό, καθώς και οι αποφάσεις με τις οποίες ανακαλείται ή ακυρώνεται το καθεστώς του πρόσφυγα ή του δικαιούχου επικουρικής προστασίας, κοινοποιούνται στο γραφείο της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες στην Ελλάδα.

2. Η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες:

α. Έχει πρόσβαση στις πληροφορίες για τις ατομικές αιτήσεις διεθνούς προστασίας, για την πρόοδο της διαδικασίας και τις αποφάσεις που λαμβάνονται, υπό την προϋπόθεση ότι ο αιτών συμφωνεί σχετικά.

β. Δύναται να εκθέτει τις απόψεις της ή να παρέχει συμπληρωματικές πληροφορίες στις αρμόδιες αρχές παραλαβής ή εξέτασης.

γ. Δύναται να επισκέπτεται, δια των εκπροσώπων της, αιτούντες ή χρήζοντες διεθνούς προστασίας στους χώρους κράτησης ή στη ζώνη διέλευσης αερολιμένα ή λιμένα, στην οποία η πρόσβαση αυτών είναι ελεύθερη.

Για τη διασφάλιση του απορρήτου της επικοινωνίας των αιτούντων με τους ανωτέρω εκπρόσωπους, διατίθεται κατάλληλος χώρος από την αρμόδια αρχή που δέχεται το αίτημα ή στην οποία κρατούνται.

δ. Παρουσιάζει τις απόψεις της κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων της, βάσει του άρθρου 35 της Σύμβασης της Γενεύης, ενώπιον των αρμοδίων αρχών, σχετικά με τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας.

3. Στην Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες παρέχονται τα στατιστικά δεδομένα που επιτρέπουν την αποτελεσματική εκπλήρωση του έργου της, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 35 της Σύμβασης της Γενεύης.

4. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 εφαρμόζονται και για τις οργανώσεις οι οποίες, με βάση ειδική συμφωνία, ενεργούν για λογαριασμό της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες στην Ελλάδα.

Άρθρο 16

(Άρθρο 22 Οδηγίας)

Τήρηση εμπιστευτικότητας

Για το σκοπό της εξέτασης ατομικών περιπτώσεων, όλες οι αρμόδιες αρχές οφείλουν:

α. Να μην αποκαλύπτουν τις πληροφορίες που αφορούν ατομικές αιτήσεις ή το γεγονός ότι έχει υποβληθεί αίτηση στους φερόμενους ως διώκτες του αιτούντος.

β. Να μην ζητούν πληροφορίες από τους φερόμενους ως διώκτες του αιτούντος κατά τρόπο που θα είχε ως αποτέλεσμα να αποκαλυφθεί άμεσα ή έμμεσα το γεγονός ότι ο αιτών έχει υποβάλει αίτηση και θα έθετε σε κίνδυνο τη σωματική ακεραιότητά του και των εξαρτώμενων από αυτόν προσώπων ή την ελευθερία και την ασφάλεια των μελών της οικογένειάς του που εξακολουθούν να ζουν στη χώρα καταγωγής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟ ΒΑΘΜΟ

Άρθρο 17

(Άρθρο 23 Οδηγίας)
Διαδικασία εξέτασης

1. «Οι Αρμόδιες Αρχές Εξέτασης εξετάζουν τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με τις βασικές αρχές και εγγυήσεις του Κεφαλαίου Β με την κανονική ή με την ταχύρρυθμη διαδικασία. Η υπαγωγή μίας αίτησης στην ταχύρρυθμη διαδικασία αιτιολογείται από την Αποφαινόμενη Αρχή ειδικά βάσει των διατάξεων της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου και δεν ασκεί επιρροή στην κρίση επί της ουσίας της αίτησης διεθνούς προστασίας». ⁽⁴⁴⁾

2. Η εξέταση των αιτήσεων ολοκληρώνεται εντός τριών μηνών, όταν εφαρμόζεται η ταχύρρυθμη διαδικασία, εξαιρουμένων των αιτήσεων που εξετάζονται βάσει του άρθρου 24, και εντός έξι μηνών όταν εφαρμόζεται η κανονική διαδικασία. Στις περιπτώσεις που η εξέταση διαρκεί πέραν του προβλεπόμενου ανά περίπτωση ανώτατου χρονικού ορίου, ο αιτών έχει δικαίωμα να ζητά πληροφορίες από τις αρμόδιες αρχές εξέτασης για το χρόνο κατά τον οποίο αναμένεται η απόφαση επί της αιτήσεως. Η ενημέρωση αυτή δε θεμελιώνει υποχρέωση των ανωτέρω αρχών να λάβουν απόφαση εντός συγκεκριμένης προθεσμίας.

3. «Οι Αρμόδιες Αρχές Εξέτασης δύνανται να εξετάζουν κατά προτεραιότητα αιτήσεις διεθνούς προστασίας οι οποίες αφορούν: α. άτομα που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, ή β. άτομα που υποβάλλουν αίτηση ενόσω κρατούνται, υποβάλλουν αίτηση βάσει του άρθρου 24 ευρισκόμενα σε ζώνες διέλευσης λιμένων ή αερολιμένων της χώρας ή παραμένουν εντός Περιφερειακών Υπηρεσιών Πρώτης Υποδοχής, ή

γ. άτομα που ενδέχεται να υπαχθούν στις διαδικασίες του Κανονισμού 343/2003, ή δ. άτομα των οποίων οι αιτήσεις εύλογα πιθανολογείται ότι είναι βάσιμες, ή ε. άτομα των οποίων οι αιτήσεις χαρακτηρίζονται ως προδήλως αβάσιμες, ή στ. άτομα για τα οποία η Ελληνική Αστυνομία με αιτιολογημένο έγγραφο της αναφέρει ότι συνιστούν κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη της χώρας, ή ζ. άτομα τα οποία υποβάλλουν μεταγενέστερες αιτήσεις διεθνούς προστασίας κατά το στάδιο του παραδεκτού. ⁽⁴⁵⁾

4. Οι Αρμόδιες Αρχές Εξέτασης εξετάζουν μία αίτηση με την ταχύρρυθμη διαδικασία, όταν: α. ο αιτών προέρχεται από ασφαλή χώρα καταγωγής σύμφωνα με το άρθρο 21 ή β. η αίτηση είναι προδήλως αβάσιμη. Ως προδήλως αβάσιμη χαρακτηρίζεται μία αίτηση όταν ο αιτών, κατά την υποβολή της αίτησης και τη διεξαγωγή της συνέντευξης, κάνει επίκληση λόγων που προδήλως δεν συνάδουν με την ιδιότητα του πρόσφυγα ή του δικαιούχου επικουρικής προστασίας ή

γ. ο αιτών έχει παρουσιάσει ασυνεπείς, αντιφατικές, απίθανες ή μη τεκμηριωμένες πληροφορίες που καθιστούν σαφώς μη πειστική τη δήλωσή του ότι αποτέλεσε θύμα διώξεων δυνάμει του π.δ. 96/2008 ή δ. ο αιτών παραπλάνησε τις Αρχές Παραλαβής ή Εξέτασης με την παρουσίαση ψευδών πληροφοριών ή εγγράφων ή με την απόκρυψη σχετικών πληροφοριών ή εγγράφων όσον αφορά την ταυτότητα ή/και την εθνικότητά του, που μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την απόφαση, ή ε. ο αιτών υπέβαλε άλλη αίτηση διεθνούς προστασίας στην οποία δηλώνει άλλα προσωπικά δεδομένα, ή στ. ο αιτών δεν έχει παράσχει πληροφορίες ώστε να αποδειχθεί με εύλογο βαθμό βεβαιότητας η ταυτότητα ή η εθνικότητά του ή είναι πιθανόν ότι έχει καταστρέψει ή πετάξει κακόπιστα έγγραφο ταυτότητας ή ταξιδιωτικό έγγραφο που θα βοηθούσε στον προσδιορισμό της ταυτότητας ή της εθνικότητάς του, ή ζ. ο αιτών έχει υποβάλει την αίτηση μόνο για να καθυστερήσει ή να εμποδίσει την εκτέλεση προγενέστερης ή επικείμενης απόφασης απέλασης ή με άλλο τρόπο απομάκρυνσής του, ή η. ο αιτών παρέλειψε να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 9 ή θ. ο αιτών αρνείται να συμμορφωθεί με την υποχρέωση να υποβληθεί σε λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία, ή ι. η αίτηση υποβλήθηκε από άγαμο ανήλικο για τον οποίο είχε ήδη υποβληθεί αίτηση από τους γονείς ή τον γονέα του, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 παράγραφο 2, η οποία απορρίφθηκε, και ο αιτών δεν επικαλείται νέα κρίσιμα στοιχεία σχετικά με την προσωπική του κατάσταση ή την κατάσταση στη χώρα καταγωγής του».

Άρθρο 18
(Άρθρο 25 Οδηγίας)
Απαράδεκτες αιτήσεις

Η Αποφαινόμενη Αρχή απορρίπτει ως απαράδεκτη, με σχετική πράξη της, αίτηση διεθνούς προστασίας, εφόσον:

⁴⁴ Οι παράγραφοι 1, 3 και 4 του άρθρου 17 του π.δ. 114/ 2010 τίθενται ως άνω όπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο 35 παρ.13 του Π.Δ. 113/2013.

⁴⁵ Οι παράγραφοι 1, 3 και 4 του άρθρου 17 του π.δ. 114/ 2010 τίθενται ως άνω όπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο 35 παρ.13 του Π.Δ. 113/2013.

- α. άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. έχει χορηγήσει στον αιτούντα καθεστώς διεθνούς προστασίας ή έχει αναλάβει την ευθύνη εξέτασης της σχετικής αίτησης, κατ' εφαρμογή του Κανονισμού 343/2003 του Συμβουλίου ή
- β. ο αιτών απολαμβάνει επαρκούς προστασίας από χώρα που δεν είναι κράτος μέλος της Ε.Ε. και θεωρείται ως ασφαλής τρίτη χώρα για αυτόν, σύμφωνα με το άρθρο 20, ή ως πρώτη χώρα ασύλου, σύμφωνα με το άρθρο 19 ή
- γ. «γ. Η αίτηση αποτελεί μεταγενέστερη αίτηση του αιτούντος και η προκαταρκτική εξέταση, σύμφωνα με το άρθρο 23 παρ. 2, δεν κατέδειξε την ύπαρξη νέων ουσιωδών στοιχείων ή». ⁽⁴⁶⁾
- δ. μέλος της οικογένειας του αιτούντα υποβάλλει ξεχωριστή αίτηση, παρότι το πρόσωπο αυτό έχει ήδη συναινέσει, σύμφωνα με το άρθρο 4, να συμπεριληφθεί η περίπτωση του ως τμήμα αίτησης υποβαλλόμενης για λογαριασμό του και δεν υπάρχουν στοιχεία τα οποία να δικαιολογούν την υποβολή χωριστής αίτησης.

Άρθρο 19
(Άρθρο 26 Οδηγίας)
Πρώτη χώρα ασύλου

1. Μία χώρα θεωρείται ως πρώτη χώρα ασύλου για τον αιτούντα, εάν αυτός έχει αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας από τη χώρα αυτή και απολαμβάνει ακόμη της σχετικής προστασίας, ή απολαμβάνει άλλης επαρκούς προστασίας στην εν λόγω χώρα, επωφελούμενος μεταξύ άλλων από την αρχή της μη επαναπροώθησης, με την προϋπόθεση ότι θα γίνει εκ νέου δεκτός στη χώρα αυτή.
2. Για την εφαρμογή της έννοιας της πρώτης χώρας ασύλου στον συγκεκριμένο αιτούντα, λαμβάνεται υπόψη η παράγραφος 1 του άρθρου 20.

Άρθρο 20
(Άρθρο 27 Οδηγίας)
Ασφαλείς τρίτες χώρες

1. Μια χώρα θεωρείται ως ασφαλής τρίτη χώρα για ένα συγκεκριμένο αιτούντα, όταν πληρούνται σωρευτικά τα εξής κριτήρια:
  - α. δεν απειλούνται η ζωή και η ελευθερία του λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, κοινωνικής τάξης ή πολιτικών πεποιθήσεων,
  - β. η χώρα αυτή τηρεί την αρχή της μη επαναπροώθησης, σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης,
  - γ. δεν υπάρχει κίνδυνος σοβαρής βλάβης για τον αιτούντα κατά το άρθρο 15 του π.δ. 96/2008,
  - δ. η χώρα αυτή απαγορεύει την απομάκρυνση ενός αιτούντα σε χώρα όπου αυτός κινδυνεύει να υποστεί βασανιστήρια και σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία, όπως ορίζεται στο διεθνές δίκαιο,
  - ε. υπάρχει η δυνατότητα να ζητηθεί το καθεστώς του πρόσφυγα και, στην περίπτωση που ο αιτών αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας, να του χορηγηθεί προστασία σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης,
  - στ. ο αιτών έχει σύνδεσμο με την εν λόγω τρίτη χώρα, βάσει του οποίου θα ήταν εύλογο για αυτόν να μεταβεί σε αυτή.
2. Η συνδρομή των ως άνω κριτηρίων εξετάζεται ανά περίπτωση και για κάθε αιτούντα ξεχωριστά. Σε περίπτωση έκδοσης απόφασης που βασίζεται αποκλειστικά στο παρόν άρθρο, οι αρμόδιες αρχές εξέτασης ενημερώνουν σχετικά τον αιτούντα και του χορηγούν έγγραφο με το οποίο ενημερώνονται οι αρχές της εν λόγω τρίτης χώρας ότι η αίτηση δεν έχει εξετασθεί επί της ουσίας.
3. Όταν η ως άνω τρίτη χώρα δεν επιτρέπει στον αιτούντα να εισέλθει στο έδαφός της, η αίτησή του εξετάζεται επί της ουσίας από τις αρμόδιες αρχές εξέτασης.

Άρθρο 21
(Άρθρα 30 και 31 Οδηγίας)
Ασφαλείς χώρες καταγωγής

1. Ασφαλείς χώρες καταγωγής είναι:
  - α. Όσες περιλαμβάνονται στον κοινό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής του Συμβουλίου Ε.Ε.
  - β. Οι τρίτες χώρες, πέραν εκείνων της περίπτωσης (α), οι οποίες περιλαμβάνονται στον εθνικό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής, που καταρτίζει και τηρεί για την εξέταση αιτήσεων διεθνούς προστασίας η Κεντρική Αρχή μετά από αξιολόγηση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 3 και 4. Για την αξιολόγηση αυτή λαμβάνονται υπόψη σχετικές πληροφορίες από άλλα κράτη και

---

⁴⁶ Η περίπτωση γ' του άρθρου 18 του π.δ. 114/2010 τίθεται ως άνω όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 35 παρ.14 του Π.Δ. 113/2013.

διεθνείς οργανισμούς, όπως η Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες και το Συμβούλιο της Ευρώπης. Στον εθνικό κατάλογο χωρών μπορεί να περιλαμβάνονται και τμήματα χώρας, εφόσον αυτά πληρούν τους όρους των παραγράφων 3 και 4. Η αξιολόγηση αυτή επαναλαμβάνεται περιοδικά, ανά έτος, λαμβάνοντας υπόψη τις αλλαγές της κατάστασης σε κάθε χώρα. Ο εθνικός κατάλογος χωρών καταγωγής κοινοποιείται από την Κεντρική αρχή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

2. Μια τρίτη χώρα μπορεί να χαρακτηριστεί ως ασφαλής χώρα καταγωγής για τον αιτούντα, μόνον εφόσον μετά την εξέταση της αίτησης αποδειχθεί ότι ο αιτών:

α. έχει την ιθαγένεια αυτής της χώρας ή είναι ανιθαγενής και είχε την προηγούμενη συνήθη διαμονή του στη χώρα αυτή και

β. δεν επικαλείται σοβαρούς λόγους για να θεωρηθεί ότι η χώρα δεν είναι ασφαλής χώρα καταγωγής για τον ίδιο, όσον αφορά την αναγνώρισή του ως πρόσφυγα κατά τις κείμενες διατάξεις.

3. Μια χώρα θεωρείται ως ασφαλής χώρα καταγωγής αν, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία και την εφαρμογή του δικαίου στο πλαίσιο ενός δημοκρατικού πολιτεύματος και των γενικών πολιτικών συνθηκών, καταδεικνύεται σαφώς ότι τα άτομα στις συγκεκριμένες τρίτες χώρες δεν υφίστανται δίωξη, γενικά και μόνιμα, όπως ορίζεται στο άρθρο 9 του π.δ. 96/2008, ούτε βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία, ούτε απειλή που προκύπτει από τη χρήση γενικευμένης βίας σε καταστάσεις διεθνούς ή εσωτερικής ένοπλης σύγκρουσης.

4. Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου λαμβάνεται μεταξύ άλλων υπόψη ο βαθμός στον οποίο παρέχεται προστασία κατά της δίωξης ή της κακομεταχείρισης μέσω:

α. των σχετικών νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων της χώρας και του τρόπου εφαρμογής τους,

β. της τήρησης των δικαιωμάτων και των ελευθεριών που προβλέπονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών (ΕΣΔΑ – ν.δ. 53/74, Α' – 256), στο Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα και στη Σύμβαση κατά των βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας (ν.1782/1988, Α' – 116), ιδίως δε των δικαιωμάτων από τα οποία δεν χωρεί παρέκκλιση δυνάμει του άρθρου 15 παράγραφος 2 της ΕΣΔΑ,

γ. της τήρησης της αρχής της μη επαναπροώθησης σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης και

δ. της πρόβλεψης μηχανισμού πραγματικής προσφυγής κατά των παραβιάσεων των εν λόγω δικαιωμάτων και ελευθεριών.

Άρθρο 22 (Άρθρο 28 Οδηγίας) Αβάσιμες αιτήσεις

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 14, η αρμόδια αρχή απόφασης απορρίπτει ως αβάσιμη την αίτηση, εφόσον αποδείξει ότι ο αιτών δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί ως πρόσφυγας ή δικαιούχος επικουρικής προστασίας, κατά τις κείμενες διατάξεις.

2. Η απόφαση επιδίδεται στον αιτούντα σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 παρ. 1 και αφαιρείται το χορηγηθέν δελτίο αιτήσαντος άσυλο αλλοδαπού.

Άρθρο 23 (Άρθρα 32 και 34 παρ. 1 Οδηγίας) Μεταγενέστερες αιτήσεις

1. Όταν ο αιτών διεθνή προστασία υποβάλει μεταγενέστερη αίτηση, οι αρμόδιες αρχές εξέτασης εξετάζουν τα στοιχεία της μεταγενέστερης αίτησης, σε συνδυασμό με τα στοιχεία της αρχικής αίτησης ή και της προσφυγής.

2. «2. Η μεταγενέστερη αίτηση εξετάζεται κατ' αρχάς σε προκαταρκτικό στάδιο κατά το οποίο ερευνάται εάν έχουν προκύψει ή έχουν υποβληθεί από τον αιτούντα νέα ουσιώδη στοιχεία. Ο αιτών υποβάλλει και αναπτύσσει γραπτώς στην αρμόδια Αρχή παραλαβής του τόπου διαμονής ή κράτησής του, τα τυχόν νέα στοιχεία που υποβάλλει χωρίς να πραγματοποιηθεί συνέντευξη. Κατά το στάδιο αυτό αποφασίζει ο Διευθυντής της αρμόδιας αρχής εξέτασης επί της αρχικής αίτησης. ⁽⁴⁷⁾

3. Οι Αρμόδιες Αρχές Εξέτασης διασφαλίζουν στους αιτούντες, των οποίων η αίτηση εξετάζεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, ότι απολαμβάνουν των εγγυήσεων που αναφέρονται στο άρθρο 8 παρ. 1 (α), (β), (γ) και (ε). Μέχρι την έκδοση οριστικής κατά το

⁴⁷ Οι παράγραφοι 2, 3, 4, 5 και 6 του άρθρου 23 του π.δ. 114/2010 τίθενται ως άνω όπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο 35 παρ.1γ του Π.Δ. 113/2013.

προκαταρκτικό στάδιο απόφασης, αναστέλλεται η εκτέλεση κάθε μέτρου απέλασης ή απομάκρυνσης που υφίσταται σε βάρος των αιτούντων.»⁽⁴⁸⁾

4. Εάν κατά την προκαταρκτική εξέταση που αναφέρεται στην παρ. 2 προκύψουν ή υποβληθούν από τον αιτούντα νέα ουσιώδη στοιχεία τα οποία επηρεάζουν την κρίση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας, η αίτηση κρίνεται παραδεκτή, εξετάζεται περαιτέρω σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και του χορηγείται δελτίο. Σε αντίθετη περίπτωση η αίτηση απορρίπτεται ως απαράδεκτη».⁽⁴⁹⁾

5. Η διαδικασία του παρόντος άρθρου μπορεί να εφαρμόζεται επίσης και στην περίπτωση μέλους της οικογένειας του αιτούντα, το οποίο υποβάλλει αίτηση αφού έχει συναινέσει, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2, να αποτελέσει η περίπτωση του τμήμα αίτησης, η οποία υποβάλλεται για λογαριασμό του. Σε αυτή την περίπτωση, η προκαταρκτική εξέταση, που αναφέρεται στην παρ. 2 του παρόντος άρθρου, αφορά την ενδεχόμενη ύπαρξη στοιχείων που να δικαιολογούν την υποβολή χωριστής αίτησης εκ μέρους του εξαρτωμένου προσώπου.⁽⁵⁰⁾

6. Αίτηση διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται χωρίς να έχει εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση επί προγενέστερης αίτησης του ίδιου αιτούντος θεωρείται ως συμπληρωματικό στοιχείο της αρχικής και δεν υπάγεται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου. Η εκ νέου υποβολή όμοιας μεταγενέστερης αίτησης εξετάζεται από τον Διευθυντή της παραγράφου 1 και τίθεται στο αρχείο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας».⁽⁵¹⁾

7. Η εκ νέου υποβολή όμοιας μεταγενέστερης αίτησης εξετάζεται από τον οικείο Αστυνομικό Διευθυντή ή τον Διευθυντή των Διευθύνσεων Αλλοδαπών για την Αττική και Θεσσαλονίκη ή τον Διευθυντή της Διεύθυνσης Αστυνομίας Αερολιμένα Αθηνών, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας περί καταχρηστικών αιτημάτων.

Άρθρο 24⁽⁵²⁾ **(Άρθρο 35 Οδηγίας)** **Διαδικασίες στα σύνορα**

1. Στις περιπτώσεις που υποβάλλονται αιτήσεις διεθνούς προστασίας στις ζώνες διέλευσης λιμένων ή αερολιμένων της χώρας, οι αιτούντες απολαμβάνουν των δικαιωμάτων και των εγγυήσεων των διατάξεων των άρθρων 8, 11 και 12.

2. Αν δεν ληφθεί απόφαση εντός είκοσι οκτώ ημερών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, επιτρέπεται στον αιτούντα η είσοδος στο έδαφος της χώρας, προκειμένου να εξετασθεί η αίτησή του σύμφωνα με τις λοιπές διατάξεις.

3. Στις περιπτώσεις, όπου η διαδικασία ασύλου είναι αντικειμενικά αδύνατο να εφαρμοστεί στις ζώνες διέλευσης λιμένων ή αερολιμένων, ιδίως λόγω άφιξης μεγάλου αριθμού προσώπων που υποβάλλουν αίτηση διεθνούς προστασίας, η διαδικασία ασύλου μπορεί να εφαρμόζεται σε άλλους χώρους πλησίον των ζωνών διέλευσης, στους οποίους φιλοξενούνται τα προαναφερόμενα πρόσωπα.

4. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 13, στις περιπτώσεις του παρόντος άρθρου που απορρίπτεται αίτηση διεθνούς προστασίας και εκδίδεται απόφαση απέλασης, επιστροφής ή επανεισδοχής, η εκτέλεση της οποίας αναστέλλεται λόγω άσκησης ενδίκων μέσων, επιτρέπεται η άνευ διαβατηριακών διατυπώσεων είσοδος του αιτούντος στη χώρα μέχρι την έκδοση απόφασης επί του ένδικου μέσου. Ο αιτών οφείλει να παρουσιασθεί το συντομότερο στην κατά τόπο αρμόδια αρχή παραλαβής ή εξέτασης για να δηλώσει διεύθυνση διαμονής και να του χορηγηθεί δελτίο αιτήσαντος άσυλο αλλοδαπού».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ **ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΕ ΔΕΥΤΕΡΟ ΒΑΘΜΟ**

⁴⁸ Οι παράγραφοι 2, 3, 4, 5 και 6 του άρθρου 23 του π.δ. 114/2010 τίθενται ως άνω όπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο 35 παρ.1γ του Π.Δ. 113/2013.

⁴⁹ Οι παράγραφοι 2, 3, 4, 5 και 6 του άρθρου 23 του π.δ. 114/2010 τίθενται ως άνω όπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο 35 παρ.1γ του Π.Δ. 113/2013.

⁵⁰ Οι παράγραφοι 2, 3, 4, 5 και 6 του άρθρου 23 του π.δ. 114/2010 τίθενται ως άνω όπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο 35 παρ.1γ του Π.Δ. 113/2013.

⁵¹ Οι παράγραφοι 2, 3, 4, 5 και 6 του άρθρου 23 του π.δ. 114/2010 τίθενται ως άνω όπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο 35 παρ.1γ του Π.Δ. 113/2013.

⁵² Το άρθρο 24 του π.δ. 114/2010 τίθεται ως άνω όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 35 παρ.16 του Π.Δ. 113/2013.

Άρθρο 25 **Δικαίωμα άσκησης προσφυγής**

1. «Ο αιτών δικαιούται να προσφύγει ενώπιον της οριζόμενης από το άρθρο 26 Επιτροπής Προσφυγών:

α. Κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας ως αβάσιμη με την κανονική διαδικασία ή ανακαλεί το καθεστώς αυτό, εντός τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της εν λόγω απόφασης. Η ίδια προθεσμία ισχύει σε περίπτωση που χορηγείται στον αιτούντα καθεστώς επικουρικής προστασίας εφόσον ο αιτών ισχυρίζεται ότι δικαιούται καθεστώς πρόσφυγα.

β. Κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας με την ταχύρρυθμη διαδικασία ή ως απαράδεκτη κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 17 παρ. 4 και 18 αντίστοιχα, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την επίδοση της εν λόγω απόφασης. Κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας ως απαράδεκτη βάσει του άρθρου 18 περιπτ. α' η προσφυγή στρέφεται και κατά της σχετικής πράξης μεταφοράς κατ' εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του Κανονισμού 343/2003 του Συμβουλίου.

γ. Κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται εντός σωφρονιστικών καταστημάτων ή άλλων χώρων διοικητικής κράτησης, εντός δέκα (10) ημερών από την επίδοση της εν λόγω απόφασης.

δ. Κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας στις περιπτώσεις του άρθρου 24 ή που υποβάλλεται εντός εγκαταστάσεων Πρώτης Υποδοχής εντός τριών (3) ημερών από την επίδοση της εν λόγω απόφασης». ⁽⁵³⁾

2. Κατά το χρόνο που επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής, ως και μετά την άσκησή αυτής, αναστέλλεται κάθε μέτρο απέλασης του αιτούντος μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης της Επιτροπής Προσφυγών.

3. Το δελτίο αιτήσαντος άσυλο αλλοδαπού χορηγείται εκ νέου σε περίπτωση άσκησης προσφυγής με ισχύ έως έξι μηνών για τις περιπτώσεις του εδ. (α) της παρ. 1 και έως τριών μηνών για τις λοιπές περιπτώσεις της παρ. 1.

«4. Προσφυγές που υποβάλλονται εκπρόθεσμα εξετάζονται κατά προτεραιότητα από την Επιτροπή Προσφυγών που αποφασίζει επί του παραδεκτού αυτών. Όταν η Επιτροπή κρίνει την προσφυγή παραδεκτή, εκδίδει σχετική απόφαση η οποία επιδίδεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7 και χορηγείται εκ νέου το δελτίο αιτούντος. Η εξέταση επί της ουσίας πραγματοποιείται σε ύστερο στάδιο σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 26. Σε αντίθετη περίπτωση η προσφυγή απορρίπτεται.» ⁽⁵⁴⁾

Άρθρο 26 **Επιτροπή Προσφυγών**

1. Με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη συνιστάται μία ή περισσότερες Επιτροπές Προσφυγών που λειτουργούν στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και έχουν αποφασιστική αρμοδιότητα. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται η θητεία των Επιτροπών. Οι Επιτροπές αποτελούνται από:

α. έναν υπάλληλο του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ή Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, κατηγορίας ΠΕ, πτυχιούχο νομικής, ως Πρόεδρο,

β. «έναν εκπρόσωπο της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες ή έναν Έλληνα υπήκοο που υποδεικνύεται από την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους πρόσφυγες και» ⁽⁵⁵⁾

γ. έναν νομικό, με εξειδίκευση στο προσφυγικό δίκαιο ή το δίκαιο των δικαιωμάτων του ανθρώπου, ως μέλη.

2. Οι υπάλληλοι των Υπουργείων - μέλη των Επιτροπών ορίζονται με τους αναπληρωτές τους από τον οικείο Υπουργό. Το ως άνω γ' μέλος των Επιτροπών επιλέγεται από σχετικό κατάλογο που καταρτίζεται με ευθύνη της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, σύμφωνα με τον κανονισμό λειτουργίας της. Δικηγόροι που ορίζονται ως μέλη των ως άνω Επιτροπών δεν αναλαμβάνουν υποθέσεις πολιτών τρίτων χωρών που αφορούν υποθέσεις μετανάστευσης ή διεθνούς

⁵³ Η παράγραφος 1 του άρθρου 25 του π.δ. 114/2010 τίθεται ως άνω όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 35 παρ.17α του Π.Δ. 113/2013.

⁵⁴ Στο άρθρο 25 του π.δ. 114/2010 προστίθεται παράγραφος 4 τίθεται ως άνω όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 35 παρ.17β του Π.Δ. 113/2013.

⁵⁵ Η περίπτωση β της παραγράφου 1 του άρθρου 26 του π.δ. 114/2010 τίθεται ως άνω όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 35 παρ.18α του Π.Δ. 113/2013.

προστασίας, ούτε τους εκπροσωπούν ενώπιον των αρχών. Σε περίπτωση μη προσέλευσης για οποιονδήποτε λόγο, πλην ανωτέρας βίας, των β' και γ' μελών των Επιτροπών και των αναπληρωτών τους επί τρεις συνεχείς συνεδριάσεις παρότι κλήθηκαν νομίμως, ορίζονται στη θέση τους υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ των Υπουργείων Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ή Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

3. Οι πρόεδροι και τα μέλη των Επιτροπών είναι πλήρους απασχόλησης. Στην κάθε Επιτροπή εξασφαλίζεται πενταμελής γραμματειακή υποστήριξη από κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, που είναι αποκλειστικής απασχόλησης. Στα μέλη των επιτροπών ορίζεται αποζημίωση κατά τις διατάξεις του άρθρου 17 παρ.2 (γ) του ν.3205/2003 (Α' – 297), όπως ισχύει. Η αποζημίωση των εκπροσώπων της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες καταβάλλεται στο φορέα αυτό.

4. Οι Επιτροπές Προσφυγών αποφαινόμενες επί των προσφυγών των περιπτώσεων του άρθρου 25 παρ. 1 εδ. (α) εντός έξι (6) μηνών, για δε τις λοιπές προσφυγές εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία κατάθεσης προσφυγής σε κάθε περίπτωση. Οι Επιτροπές λειτουργούν με βάση κανονισμό λειτουργίας που εκδίδεται με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη.

5. Κάθε Επιτροπή καλεί τον προσφεύγοντα, ο οποίος ενημερώνεται το αργότερο πέντε (5) ημέρες πριν την ημερομηνία εξέτασής του και σε γλώσσα που κατανοεί για τον τόπο και την ημερομηνία εξέτασης της προσφυγής του, καθώς και για το δικαίωμά του, να παραστεί αυτοπροσώπως ή και με τον δικηγόρο ή άλλο σύμβουλό του ενώπιον της, για να εκθέσει προφορικά, με τη βοήθεια κατάλληλου διερμηνέα, τα επιχειρήματά του και να δώσει διευκρινίσεις ή να υποβάλει τυχόν συμπληρωματικά στοιχεία.

«Κατ' εξαίρεση, η Επιτροπή Προσφυγών αποφασίζει τη μη κλήση του προσφεύγοντος όταν κρίνει ότι μπορεί να λάβει απόφαση επί της προσφυγής από τα στοιχεία του φακέλου. Στην περίπτωση αυτή η Επιτροπή Προσφυγών κοινοποιεί στον προσφεύγοντα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7, τη σχετική απόφασή της περί μη κλήσης του και του τάσσει προθεσμία 10 ημερών για την υποβολή τυχόν συμπληρωματικών στοιχείων ή/και υπομνήματος»⁽⁵⁶⁾

«6. Οι Επιτροπές Προσφυγών δύνανται να εξετάζουν κατά προτεραιότητα προσφυγές οι οποίες αφορούν: α. άτομα που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, ή β. άτομα που υποβάλλουν αίτηση ενόσω κρατούνται, υποβάλλουν αίτηση βάσει του άρθρου 24 ευρισκόμενα σε ζώνες διέλευσης λιμένων ή αερολιμένων της χώρας, ή γ. άτομα που υπάγονται στις διαδικασίες του Κανονισμού 343/2003, ή δ. άτομα για τα οποία η Ελληνική Αστυνομία με αιτιολογημένο έγγραφο της αναφέρει ότι συνιστούν κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη της χώρας, ή ε. απόρριψη μεταγενέστερης αίτησης διεθνούς προστασίας κατά το στάδιο του παραδεκτού»⁽⁵⁷⁾

7. ⁽⁵⁸⁾ «Η απόφαση της Επιτροπής Προσφυγών επιδίδεται στον αιτούντα κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 7 και κοινοποιείται στον Υπουργό Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη. Απόφαση που απορρίπτει προσφυγή τάσσει στον αιτούντα προθεσμία αναχώρησής του από τη χώρα η οποία δεν δύναται να υπερβαίνει τις ενενήντα (90) ημέρες.

8. ⁽⁵⁹⁾ Ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη έχει το δικαίωμα άσκησης αίτησης ακύρωσης κατά των αποφάσεων της Επιτροπής Προσφυγών».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 27 (Άρθρα 37 και 38 Οδηγίας)

Ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας

1. Όταν προκύπτουν νέα στοιχεία που συνιστούν λόγο επανεξέτασης του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, η Κεντρική Αρχή εξετάζει αν συντρέχει περίπτωση ανάκλησης του καθεστώτος αυτού βάσει των οικείων διατάξεων του π.δ. 96/2008 και εισηγείται σχετικά προς τον Γενικό Γραμματέα

⁵⁶ Στην παράγραφο 5 του άρθρου 26 του π.δ. 114/2010 προστίθεται τελευταίο εδάφιο με το άρθρο 35 παρ.18β του Π.Δ. 113/2013.

⁵⁷ Στο άρθρο 26 του π.δ. 114/2010 προστίθεται παράγραφος 6 με το άρθρο 35 παρ.17γ του Π.Δ. 113/2013.

⁵⁸ Οι παράγραφοι 6 και 7 του άρθρου 26 του π.δ. 114/2010 αναριθμούνται σε 7 και 8 αντίστοιχα και αντικαταστάθηκαν ως άνω από το άρθρο 35 παρ.17δ του Π.Δ. 113/2013.

⁵⁹ Οι παράγραφοι 6 και 7 του άρθρου 26 του π.δ. 114/2010 αναριθμούνται σε 7 και 8 αντίστοιχα και αντικαταστάθηκαν ως άνω από το άρθρο 35 παρ.17δ του Π.Δ. 113/2013.

Δημόσιας Τάξης του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, ο οποίος, με ειδικά αιτιολογημένη πράξη του, δύναται να ανακαλεί το καθεστώς διεθνούς προστασίας.

2. Στις περιπτώσεις εφαρμογής της παρ. 1, ο ενδιαφερόμενος, δικαιούται:

α. Να ενημερώνεται εγγράφως από την Κεντρική Αρχή, μέσω της αρμόδιας αρχής εξέτασης, όταν επανεξετάζει τη συνδρομή των αναγκαιών προϋποθέσεων για να χαρακτηρίζεται ως δικαιούχος διεθνούς προστασίας καθώς και για τους λόγους της επανεξέτασης αυτής.

β. Να προβάλλει στο πλαίσιο προσωπικής συνέντευξης ή με γραπτή δήλωσή του στην αρμόδια αρχή εξέτασης, του λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι δεν πρέπει να ανακληθεί το χορηγηθέν καθεστώς.

3. Η Αποφαινόμενη Αρχή, στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής και μέσω της Κεντρικής Αρχής:

α. λαμβάνει ακριβείς και επίκαιρες πληροφορίες, κυρίως από το Υπουργείο Εξωτερικών και την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες, όσον αφορά τη γενική κατάσταση που επικρατεί στις χώρες καταγωγής των ενδιαφερομένων προσώπων και

β. συλλέγει πληροφορίες σχετικά με τη συγκεκριμένη περίπτωση προκειμένου να επανεξεταστεί το καθεστώς.

Οι πληροφορίες αυτές δεν λαμβάνονται από τους φορείς της δίωξης κατά τρόπο που θα είχε ως αποτέλεσμα να πληροφορούνται απευθείας ότι ο ενδιαφερόμενος είναι πρόσφυγας, ή δικαιούχος επικουρικής προστασίας, του οποίου το καθεστώς είναι υπό επανεξέταση, ή να τίθεται

σε κίνδυνο η σωματική ακεραιότητα του ενδιαφερομένου και των προσώπων που εξαρτώνται από αυτόν και η ελευθερία ή η ασφάλεια των μελών της οικογένειάς του που εξακολουθούν να διαμένουν στη χώρα καταγωγής.

4. Η απόφαση ανάκλησης του καθεστώτος επιδίδεται βάσει των διατάξεων του άρθρου 7. Η απόφαση αναφέρει τους πραγματικούς και νομικούς λόγους και παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις δυνατότητες άσκησης προσφυγής κατά αυτής ενώπιον της Επιτροπής Προσφυγών.

5. Οι διατάξεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 11 και του άρθρου 15, εφαρμόζονται και στην ανάκληση του καθεστώτος.

6. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων, το καθεστώς του δικαιούχου διεθνούς προστασίας παύει αυτοδικαίως αν ο δικαιούχος παραιτηθεί ρητώς από αυτό, με αίτησή του, η οποία υποβάλλεται αυτοπροσώπως στις αρμόδιες αρχές.

Άρθρο 28

Παραμονή για ανθρωπιστικούς λόγους.

1. Οι αρμόδιες αρχές απόφασης δύναται να χορηγήσουν σε αιτούντα, του οποίου την αίτηση για διεθνή προστασία απορρίπτονται, καθεστώς παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους.

2. Για την έγκριση παραμονής ενός αιτούντα για ανθρωπιστικούς λόγους, λαμβάνονται υπόψη ιδίως η αντικειμενική αδυναμία απομάκρυνσης ή επιστροφής του στη χώρα καταγωγής ή συνήθους διαμονής του για λόγους ανωτέρας βίας, όπως σοβαροί λόγοι υγείας του ίδιου ή μέλους της οικογενείας του, διεθνής αποκλεισμός της χώρας του, εμφύλιες συρράξεις συνοδευόμενες από μαζικές παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ή η συνδρομή στο πρόσωπο του ενδιαφερομένου της ρήτρας μη επαναπροώθησης του άρθρου 3 της Σύμβασης για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.δ/τος 53/1974 (Α' 256) ή του άρθρου 3 της Σύμβασης της Ν. Υόρκης της 10ης Δεκεμβρίου 1984 κατά των βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης, η οποία κυρώθηκε με το ν.1782/1988 (Α' 116).

3. Για τις διαδικασίες ανάκλησης και μη ανανέωσης του καθεστώτος παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 27.

4. Ο αιτών στον οποίο χορηγείται καθεστώς παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους εφοδιάζεται από την κατά τόπο αρμόδια αρχή εξέτασης, ατελώς, με ειδική άδεια διαμονής διάρκειας έως δύο (2) ετών. Παρόμοια άδεια χορηγείται και στα μέλη της οικογενείας του.

5. Ο κάτοχος της άδειας αυτής οφείλει να αναχωρήσει χωρίς άλλη ειδοποίηση μέχρι την ημερομηνία λήξης της ισχύος της, εκτός και αν τριάντα (30) τουλάχιστον ημέρες πριν την εκπνοή της προθεσμίας υποβάλει στην αρχή απόφασης που εξέδωσε την αρχική απόφαση αίτηση για παράταση της ισχύος της. Η εν λόγω αρχή αποφαινεται οριστικά περί της ανανέωσης ή μη της εν λόγω άδειας.

6. Τα δικαιώματα των αιτούντων, στους οποίους έχει χορηγηθεί καθεστώς παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους, εξομοιώνονται με αυτά των δικαιούχων επικουρικής προστασίας. Τα δικαιώματα αυτά διατηρούνται και μετά τη λήξη ισχύος της σχετικής άδειας διαμονής εφόσον έχει υποβληθεί αίτηση παράτασης μέχρι την λήψη απόφασης επ' αυτής.

Άρθρο 29

(Άρθρο 39 Οδηγίας)

Ένδικα μέσα

Οι αιτούντες διεθνή προστασία έχουν δικαίωμα άσκησης αιτήσεως ακυρώσεως ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν.3068/2002 (Α' 274), όπως ισχύει, κατά των αποφάσεων που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος. Για τη δυνατότητα αυτή καθώς και για το αρμόδιο δικαστήριο γίνεται ρητή αναφορά επί του σώματος της απόφασης.

Άρθρο 30 (Άρθρο 41 Οδηγίας) Υποχρέωση εχεμύθειας

Το προσωπικό των αρμοδίων Υπηρεσιών που εφαρμόζουν τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος υποχρεούται να τηρεί εχεμύθεια για προσωπικά δεδομένα που περιέρχονται σε γνώση του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή επ' ευκαιρία αυτών.

Άρθρο 31 (Άρθρο 42 Οδηγίας) Υποβολή Εκθέσεων

Η Κεντρική Αρχή αποστέλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή όλες τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την κατάρτιση της έκθεσης, σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος διατάγματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 32 Μεταβατικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη συγκροτούνται ειδικές επιτροπές, σύμφωνα με όσα ορίζονται για τις Επιτροπές Προσφυγών του άρθρου 26, με αρμοδιότητα να αποφαινούνται:
  - α. Επί προσφυγών, οι οποίες είχαν υποβληθεί σύμφωνα με τις διατάξεις των π.δ. 61/1999 (Α' 63) ή π.δ. 90/2008 (Α' 138) και η εξέτασή τους εκκρεμεί.
  - β. Επί προσφυγών, οι οποίες είχαν υποβληθεί εκπρόθεσμα υπό το καθεστώς ισχύος των π.δ. 61/1999 ή 90/2008 και για τις οποίες δεν έχουν αποφανθεί οι αρμόδιες αρχές.
  - γ. Επί αιτήσεων διεθνούς προστασίας που αναπέμπονται με απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας στις αρχές απόφασης.
2. Αιτούντες, των οποίων οι αιτήσεις απορρίφθηκαν βάσει των διατάξεων του π.δ. 81/2009 (Α' 99), δύνανται, εφόσον δεν έχουν ασκήσει αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, να υποβάλουν προσφυγή ενώπιον των Επιτροπών Προσφυγών του άρθρου 26.
3. Αιτούντες, των οποίων οι αιτήσεις απορρίφθηκαν βάσει των διατάξεων του π.δ. 81/2009 και έχουν υποβάλει ενώπιον του Σ.τ.Ε. αίτηση ακυρώσεως κατά της σχετικής απορριπτικής απόφασης, δύνανται εντός ανατρεπτικής προθεσμίας τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, να υποβάλουν προσφυγή ενώπιον των Επιτροπών Προσφυγών του άρθρου 26, παραιτούμενοι της σχετικής αίτησης ακυρώσεως.
4. Για τις προσφυγές που είχαν υποβληθεί υπό το καθεστώς του π.δ. 61/1999, για τις οποίες είχε εκδοθεί γνωμοδότηση από την Επιτροπή του άρθρου 3 παρ. 5 του ως άνω π.δ. και εκκρεμούν, αποφαινούνται τα όργανα που προβλέπονται στα άρθρα 3 και 4 του ως άνω π.δ., όπως τα άρθρα αυτά ίσχυαν πριν την κατάργησή τους από το π.δ.90/2008.
5. Εκκρεμείς αιτήσεις διεθνούς προστασίας, που έχουν υποβληθεί βάσει του π.δ.81/2009, διαβιβάζονται στις αρμόδιες αρχές εξέτασης του παρόντος, εφόσον δεν έχει διεξαχθεί η συνέντευξη ενώπιον της γνωμοδοτικής επιτροπής προσφύγων που αναφέρεται στο άρθρο 3 του π.δ.81/2009. Διαφορετικά, αποφαινούνται τα όργανα που προβλέπονται στο π.δ.81/2009, όπως αυτό ίσχυε πριν την κατάργησή του και οι αιτούντες έχουν δικαίωμα προσφυγής, σύμφωνα με το άρθρο 25 του παρόντος π.δ.

6. Εκκρεμείς αιτήσεις διεθνούς προστασίας που έχουν υποβληθεί βάσει του π.δ.90/2008 διαβιβάζονται στις αρμόδιες αρχές εξέτασης και απόφασης του παρόντος, εφόσον δεν έχει διεξαχθεί συνέντευξη. Διαφορετικά, αποφαίνονται τα όργανα που προβλέπονται στις διατάξεις του παρόντος.

7. Αιτήσεις ανανέωσης ανθρωπιστικού καθεστώτος που είχε χορηγηθεί βάσει του άρθρου 8 του π.δ.61/1999 και εκκρεμούν ή υποβάλλονται μετά την θέση σε ισχύ του παρόντος εξετάζονται από τον Γενικό Γραμματέα Δημόσιας Τάξης του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη.

Άρθρο 33

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος διατάγματος καταργούνται οι διατάξεις των π.δ. 61/1999, 90/2008, 81/2009 και του άρθρου 5 του π.δ.220/2007, καθώς και κάθε άλλη, γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που αποτελούν αντικείμενο αυτού, με την επιφύλαξη των μεταβατικών διατάξεων του παρόντος.

Άρθρο 34

Έναρξη ισχύος

Η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος προεδρικού διατάγματος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
Στον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 16 Νοεμβρίου 2010